

# ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 71. szám

Műszerkesztő: STAUBER JÓZSEF  
1907-1932.

Péntek, 1936. március 27.

## A jobboldal ellen

*Bucurestiből jelentik:* A liberális-klubban ma a basarabiai, dobrogeai, bucovinai és olteni parlamenti Dinu Bratianu elnöklése alatt értekezletet tartottak. A megbeszélések tárgyát a parlamenti ülészek bezárásáig tárgyalásra kerülő törvényjavaslatok és a parlamenti szünet alatti kormányprogram, különös tekintettel a szélsőséges elemek elleni harcra, képezte. Az ülés folyamán felszólaltak Bebe Bratianu, Fotino, Plesia és Bratianu Dinu. A szónokok tiltakoztak egyes illetékek és adók emelése ellen, Bebe Bratianu és Plesia hosszabb beszédben foglalkoztak a szélsőséges mozgalmakkal. Bebe Bratianu rámutatott arra, hogy a liberális-pártnak kötelessége harcolni úgy a baloldali, mint a jobboldali megmozdulások ellen. *Jelenleg azonban a legveszélyesebb politikát a jobboldal folytatja.* Plesia szerint a parlamentben egyesek szemeznek a nemzeti-kereszténypárttal. Tiltakozik az ellen, hogy a kormány néhány tagja nem válaszol az interpellációkra és a miniszteriumok nem bocsájtják a képviselők rendelkezésére a kért aktákat. *Feltétlenül szükségesnek tartja a jobboldali politika erőteljes megrendszabályozását.* Végül a pártelnök emelkedett szóra és hangsúlyozta, hogy teljesen egyetért az előtte felszólalók nézetével. Dinu Bratianu megígérte, hogy a jövő hét folyamán újabb hasonló értekezletet hív egybe, amelyen más megvívők képviselői vesznek majd részt.

Öfelsége a király egyébként *szentesítette az új közigazgatási törvényt.* Szombatra az ország valamennyi megyefőnökét Bucurestibe rendelték, hogy az új törvény alkalmazására vonatkozó utasításokat közöljék velük.

## Gömbös Gyula Berlinben

*Rómából jelentik:* A magyar és osztrák küldöttségek tagjai szerda délelőtt megjelentek a Palazzo Venezia-ban, ahol megegyeztetés után Mussolini előtt, majd pedig visszatartak Bécsbe, illetve Budapestre. Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és Schuschnigg Kurt dr. osztrák szövetségi kancellár még néhány napig Rómában maradnak, azonban már csak mint magánemberek tartózkodnak az olasz fővárosban. Gömbös Gyula miniszterelnök Rómából való visszaérkezése után Berlinbe utazik, ahol találkozik Hitler Adolf birodalmi kancellárral, akivel megbeszéli a locarnói szerződés felmondása után előállított új helyzetet, valamint a Rómában aláírt új jegyzőkönyvet.

A jugoszláv szenátusban *Angelinovic* szenátor kiemelte a Rómában lefolyt olasz, magyar és osztrák megbeszélések jelentőségét. Kijelentette, hogy Jugoszlávia ellenez minden olyan kísérletet, amely Ausztriában a trón visszaállítására irányul. Ezenkívül bírálta ezután a jugoszláv kormány külpolitikáját. Kijelentette végül, hogy Jugoszlávia Európa külpolitikájában annyira nem számít, hogy a hangját sem lehet hallani.

A támadásra *Stojadinovic* miniszterelnök válaszolt, aki kijelentette, hogy Jugoszlávia a nagy nemzetközi politikában mindig szövetségeseivel együtt szoros egyetértésben jár el. A jugoszláv politika számára legfontosabb kérdések a balkáni és a közép-európai kérdések. Ezen a téren eddig Jugoszlávia nem szorult háttérbe.

## Békés fordulat

# Anglia külön tárgyalásokat kezd Németországgal

**Semmi körülmények között nem küld csapatokat a Rajnavidékre — Megbukott az új Locarno — Eltávolodás Franciaországtól — Törökország megerősíti a Dardanellákat**

A nemzetközi politika érdeklődésének előterében a német válaszjegyzék áll. A német ideiglenes válasz tartalma, mint londoni diplomáciai körökben hangsúlyozzák, az angol politikai köröket kielégíti. Ribbentrop egyelőre Londonban marad és csak pénteken tér vissza Berlinbe. A német megbízott egyébként tegnap este hosszabb megbeszélést folytatott Eden külügyminiszterrel, akinek átnyújtotta Hitler kancellár személyes üzenetét. Hitler üzenete hat gépírási oldalra terjed és abban a kancellár kifejezi Németország tárgyalási készségét, amelynek alapja az egyenlőség és a kölcsönösség. Ugyanakkor Eden rámutatott annak szükségességére, hogy a németeknek meg kell könnyíteniük a helyzetet oly módon, hogy kötelezettséget vállalnak a Rajna-öv meg nem erősítésére. Az angol külügyminiszterhez közelállóak úgy tudják, hogy Ribbentrop báró felkérte volna Edent, kezdje meg közvetítő tárgyalásait a francia kormánynál, mert Németország szeretne Franciaországgal meg nem támadási szerződést kötni.

## A lausannei békeszerződés veszélyben

A londoni sajtó meglepéssel vette tudomásul a német kormány ideiglenes választ, míg Párisban a német kormány ideiglenes választ *egykedvűen fogadták.* A francia lapok alig fűznek kommentárt a német válaszhoz, azonban szinte egyöntetűen megjegyzik, hogy a francia kormány a locarnói hatalmak március 20-iki határozatáról többé nem hajlandó tárgyalni.

Ismeretes, hogy két nappal ezelőtt Strasbourg felett német katonai repülőgépek jelentek meg és ezt az esetet a francia sajtó nagy izgalommal tárgyalja. A Paris Soir szerint amikor a gépek 50-60 méternyire aláereszkedtek, tisztán fel lehetett ismerni

**nem csak német jellegűket, hanem azt is, hogy katonai gépek.**

A két repülőgép 300 méter távolságban haladt egymástól és szabad szemmel is látható volt, hogy fényképfelvételeket készítettek a repülőgépeken tartózkodó emberek, akik minden valószínűség szerint tiszták voltak. A Petit Parisien értesülése szerint *a francia kormány a német repülőgépek megjelenése miatt magyarizációt kért és a választól teszi függővé a további lépéseket.*

## Soroznak Danzigban a német hadsereg részére

A másik, kinos feltűnést keltett újságközlemény a Manchester Guardian cikke, amely arról számol be, hogy

**Danzig szabadvárosban rendszeres sorozás folyik a német hadsereg részére.**

Hivatalos körök ugyan cáfolni igyekeznek ezt a tényt, de a Havas-ügynökség is megállapította, hogy az angol lap cikke pontról-pontra megfelel a valóságnak. Valamennyi 18, 19 és 20 éves fiatal ember idézést kapott a rendőrségtől, ahol megállapítják, hogy milyen nemzetiségű. Ha az illető lengyel, úgy hazaküldik,

a német nemzetiségűket azonban sorozóbizottság elé állítják és *ha beváltak, egy néhány napon belül már Németországba irányítják őket,* ahol csapataikhoz vonulnak be. Akik az idézésnek nem tesznek eleget, azokat 150 danzigi forint pénzbírsággal sújtják. Danzig város vezetősége nem is titkolja ezt, hanem megengedi, hogy a besorozott újoncok a német hadsereg egyenruhájában járjanak az utcán. A Manchester Guardian szerint ennek az újabb szerződészegésnek súlyos következményei lesznek.

## A török külügyminiszter meglepetést keltő bejelentése

Az United Press feltűnést keltő hírt közölte a török kormány legújabb akciójáról. A Népszövetség keddi ülésén Rüstü Aras külügyminiszter felszólalt és bejelentette, hogy Törökország éni akar jogaival a Dardanellák megerősítésére vonatkozólag. Bruce elnök félbeszakította a külügyminiszter beszédét, azzal, hogy a lausannei békeszerződés nem szerepel a tanácsülés napirendjén. A török külügyminiszter erre kijelentette, hogy kormánya a lausannei békeszerződésnek ezt a részét érvénytelennek tekinti és Törökország visszaállítja szuverénitását a Dardanellákon. A bejelentés nagy meglepetést keltett a Népszövetség tagjai között.

A német válasz nyilvánosságra hozatala után mindenki azt hitte, hogy belátható időn belül semmi újabb fordulat nem várható. Most azonban ugylátszik, hogy a konkrétebb német válasz előtt mégis meglepetések történnek. Az ideiglenes német választ szerdán két órán keresztül tanulmányozta az angol minisztertanács és

úgy határozott, hogy a német kormánnyal haladéktalanul megkezdje a tárgyalásokat. A minisztertanácsnak ezt a határozatát az a szenációs döntés előzte meg, hogy An-

# Tavaszi férfiszövetek Székelynél, Consum-Inlesnirea tag színházszemben.

glia semmi körülmények között nem küld csapatokat a Rajna-vidékre és már is elutasította a locarnoi egyezmény-tervezet azt a részét, amelynek értelmében a németekkel folytatandó tárgyalások tartamára 20 kilométeres nemzetközi sávot vonjanak meg a belga és francia határral szomszédos német határvidéken.

Az angol kormány a közvélemény nyomása alatt cselekedett így, mert ma már kétségtelen, hogy az egész angol közvélemény egyöntetűen ellenzi a németek felesleges provokációját és tiltakozik minden olyan lépés ellen, amely Angliát esetleg belesodorhatná egy európai konfliktusba.

E pillanatban még teljes homály fedi Franciaországnak az azonnali segítségnyújtást ígérő Eden-féle levél sorsát is, amelyről az angol külügyminiszter kedden kijelentette a londoni francia nagykövet előtt, hogy Franciaország feltétlenül számít erre az ígéreterre. Ezzel szemben kétségtelen tény, hogy az Eden-féle levelet az angol külügyminisztérium még nem küldte el Párisba. A helyzet ismerői bizonyosra veszik, hogy az angol kormány még Eden külügyminiszter bukása árán is meghátrál a francia követelés elől és

a közvélemény nyomása alatt nem köt semmiféle szorosabb együttműködést Franciaországgal.

A Paris Soirban Sauerwein feltűnést keltő cikket közöl Londonból a politikai helyzet súlyos voltáról.

— *Soha nem volt a nemzetközi diplomáciai bonyodalom annyira télelmetes, mint ezuttal. A francia diplomácia tisztában van vele, hogy egy percet sem szabad vesztegetni, nem szabad ellenséges érzelmeket táplálni Németország és még kevésbé Anglia ellen és nem*

szabad Németország bekerítésére gondolni, csak egyetlen cél lehet, megmenteni a békét.

Cikkének további fejtegetéseiben megállapítja Sauerwein, hogy a szovjet duzzog és Molotov már bejelentette, hogy a szovjet szintén békét akar kötni Németországgal és Hitlerrel.

A Daily Mail Ribbentrop nyilatko-

## Eden: A legváltóságosabb nemzetközi tárgyalások következnek

Zsúfolt karzat mellett folyt le az alsóház sok érdeklődéssel várt külügyi vitája. A diplomáciai páholyok is megteltek, az összes londoni nagykövetek és követek megjelentek, hogy Anglia külügyminiszterének beszédét meghallgassák. Az első felszólaló Eden külügyminiszter volt, aki rámutatott arra, hogy Angliának helyes távlatból kell megítélnie az európai eseményeket, majd ismertette a rajnai katonamentes öv körüli helyzetet. Leszögezte, hogy Németország ma versaillesi kényszerrel beszél, azonban beszélhet-e locarnoi kényszerrel, amikor teljesen szabadon és kényszer nélkül kötötte meg a locarnoi egyezményt?

Ha Németország úgy érezte, hogy az egyezmény módosításra szorul, úgy it-va állott az ut a törvényes rendezésre.

Ha úgy érezte, hogy a francia—szovjet egyezmény sérti a locarnoi kötelezettségeket, úgy alkalmaznia kellett volna a locarnoi szerződés harmadik szakaszát, amely nemzetközi béreltető bizottság elé utalja a kérdést. Franciaország késznek mutatkozott arra, hogy a francia—szovjet egyezmény ügyét a hágai döntőbíró elé terjessze és az lett volna helyes, ha Németország nem önkényes módon jár el és ál-

zatát közh, aki feltűnést keltő kijelentést tett arról, hogy a német nép soha nem fogadhatja el felségjogainak egyoldalú korlátozását. Szilárd meggyőződése, hogy Európa népei szintén a békét akarják, sőt a franciák túlnyomó többsége is amellett van, hogy Franciaország és Németország jó szomszédi viszonyban éljen egymással.

kapitla meg a szerződés megsértését, hanem ezt nemzetközi fórumra bízta volna.

— Belgium nem kötött a szovjettel egyezményt — folytatta a külügyminiszter — és az elfoglalt rajnai övnek több, mint a fele a belga határ felé szól. Csak rosszul lehet, amikor erőszakot alkalmaznak a meggyőzés helyett. Anglia kötelezettségeit a locarnoi egyezmény negyedik szakasza körvonalozza.

— Nem vagyok hajlandó az első angol külügyminiszter lenni, — mondotta, — aki megtagadja Anglia aláírását.

### Anglia léteérdeke

A továbbiakban arról számolt be, hogy a párisi tárgyalások alkalmával a francia kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy megfelelő nyomás gyakorlásával kényszeríteni kell Németországot, vonja vissza csapatait a Rajna-övből, ezt azonban Anglia nem volt hajlandó elfogadni. Az erődítési tilalom, valamint az átmeneti időre szóló nemzetközi haderőnek a Rajna-övből való elhelyezése csak kárpótlásul szolgálnának Franciaországnak és Belgiumnak.

Anglia léteérdeke Franciaország és Belgium

Harisnyák, kesztyűk, kötöttárúk,

**Börsény**

férfiszövetek, szabókellékek P. Avram Iancu 18. sz. Consum és Inlesnirea tag.

### Farkasok

Írt: ANTHONY PARMENTER

Bowmann Bill nem született hősnek és az életmódja sem volt arra alkalmas, hogy különösebben vakmerővé tegye. Egy st. louis-i gépgyár ügynöke volt. Eddig mindig taposott utakon járt, vasuton utazott, jó szállodákban aludt, rendes vendéglőkben evett. Ilyen előzmények után elképzelhetjük, hogy mennyire izgatta az a mostani megbízatása, hogy a Sziklás Hegység egyik öserdők közé ékelt völgyében az ottani nagy fűrésztelepet keresse fel és igyekezzen minél nagyobb újabb megbízatást szerezni a gyára számára.

— Uram, nem viinnék el oda az autóm, ha száz dollárt fizetne is... — mondta a springfieldi vendéglős — ilyenkor farkasok garázdálkodnak a közbeeső lakatlan területen... Nemrég széttéptek egy embert és a két lovát...

Bowmann nagyot nyelt és azon töprengött, hogy ne forduljon-e vissza. De azután mégis győzött a húsága... Nem nevetteheti ki magát otthon az irodában.

Alig volt félóránál uton, havazás kerekedett és csakhamar mély hó lepte el az utat. Hirtelen az autója előtt a hóban széles emberi nyomot látott és körülötte állati lábnyomokat... Nem letett kétséges... farkasok üldöznek egy előtte haladó embert. Bowmann azonnal még nagyobb gyorsaságra kapcsolta át, mert emberi kötelességének érezte, hogy menekülő embertársát felvegye az autóra, ha ugyan a farkasok közben szét nem tépték.

Csakhamar utólrta az ut közepén a hóban botorkáló embert. Hozzáérve, kinyitotta az autó ajtaját és ráordított:

— Gyorsan ugorjék be az autóba — amint az idegen ott állt mellette, újra teljes gyorsasággal tovább indult. Mondhatom, hogy hajszálon függött az élete — lelkendezett Bowmann, akit hősies életmentő szerepe büszkévé tett —, csoda, hogy a farkasok eddig nem tépték szét.

Az idegen... aki egyébként borvirágos orru, vöröshajú kellemetlen arcú férfi volt, kicsinyítő hangon felelte:

— Hallja maga, zöldfülü nyárspolgár, csak nem hiszi komolyan, hogy a maga segítségére szorultam. A farkasok engem nem bántanak. Csak bánni kell tudni velük! Különbön köszönöm, hogy felvett az autójára.

Bowmann elképedve hallgatta és dadogva felelte:

— A farkasok nem bántják?

— Engem nem — ismételte gúnyosan vigyorogva az idegen —, de az olyan városi urfit, amelyen maga, alighanem szétszednék. A múlt héten is felfaltak erre felé egy embert a lovaival együtt. De én itt nőtem fel és nem félek tőlük. Csak rájuk kiáltok és elkullognak.

Bowmann erre elnémult. Látta, hogy örültet szedett fel a kocsijára. A hó egyre magasabban tornyosult az utjukban s hirtelen megakadt az autó...

Az idegen közömbösen jegyezte meg:

— Most itt ülhetünk, amíg valami más autó nem jön erre és ki nem huz minket. De addig is ehetnénk valamit.

Bowmann, mint tapasztalatlan havasi utas nem hozott magával elemzősiát, az idegen azonban a tarsolyából kenyert, kolbászt és sajtót csomagolt ki és kirakta az ülésre. Látva, hogy Bowmann az éhségtől kidülledt szemmel bámulja, így szólt:

— Valamelyes elemzősiát kész vagyok önnek... eladni. Itt van egy darab kenyér... három dollár. Ez a darab kolbász tíz dollár s a sajt is tíz dollár, összesen huszonhárom dollárért jóllakhatik.

Bowmann önkénytelenül kitalált.

— Hiszen ez rablás!

— Ha drágálja, vegyen a szomszéd boltban kolbászt és majd meglátja, hogy a dupla pénzért se kap erre felé semmit sem. Az árát a kereslet és kínálat szabályozza. A Sziklás Hegységben hófúvásban ezek az árak...

Végre is Bowmann abban reménykedve, hogy ha a céljához eljut, lecsukhatja ezt a zsaroló gazembert, leszúrta a huszonhárom dollárt és kapott egy kis sovány ebédet. De alig kapta be a pár falatot, rémüllettel látta, hogy az autó mindkét ablakánál két óriási ordas farkas áll villogó szemmel és kaparja az ajtót. Az utitársa hangosan kiáltott

valamit a farkasok felé és a kocsi ajtaját hirtelen kinyitva kiugrott közéjük. Bowmann eltakarta a kezével a szemét, hogy ne lássa a borzalmas jelenetet, amikor a farkasok ezt a nyilván eszelős embert darabokra tépik szét. De amikor két perc eltelt és nem hallotta a megtámadott ember ordítását, óvatosan lebotcsátotta a kezét a szeme elől és kinézett az autó ablakán. Szinte megzavarodott a csodától, amit látott: az előbbi utitársa békésen baktatott az uton és utána nagyokat ugorva szaladt a két farkas, anélkül, hogy bántanák. Nem hitt a szemének. Kiszállt az autóból... az idegen az utána ügető két farkassal már eltűnt az erdőbe vezető uton. Ugyanakkor az ut kanyarulata felől autó túlkölése hangzott fel s a következő percben egy nagy autó állt meg mellette. A soffőr leugrott és Bowmannhoz sietve így szólt:

— A Huddington Falls-i fűrészgár garázmestere vagyok. Az igazgató ur önt a távirata alapján már délelőttre várta, de amikor látta, hogy hóvihár kerekedett, elindított, hogy ön elé menjek... sejtettük, hogy elakad a hóban.

Miután Bowmann kis kocsiját kiásták és barátunk elmondotta rémes, de csodásan végződő farkaskalandját a huszonháromdolláros ebédrel együtt, a garázmester mosolyogva kérdezte:

— Ugy-e, ön a springfieldi korcsmárostól hallotta, hogy itt farkasok garázdálkodnak, a farkasbűvölő zsaroló pedig sebhelyes arcú, vöröshajú ember volt?

— Honnan tudja ezt? — kérdezte Bowmann elámulva.

— Nagyon egyszerű erre a felelet. A springfieldi korcsmáros és az a gazfickó, aki különben sógora, mindig megjátsszák ezt a kalandot, ha a vidéket nem ismerő ember vetődik erre télen és mindig alaposan megzsarolják megrémített áldozatukat.

— De hiszen láttam a farkasokat! — kiáltotta Bowmann.

— Két remekül idomított farkaskutya... az atyjuk farkas volt, az anyjuk kutya. Még a hozzáértő vadászember szemét is megtéveszthetik. Ezen a vidéken tizenkét év óta nem láttunk farkast, uram... csak emberbőrben!

biztonsága, bár azt reméli, hogy váratlan támadás esete sohasem következik be.

Anglia nemzetközi kötelezettségeit a népszövetségi alapokmány szabja meg és ezen túl csak a locarno-i paktum kötelezettségeit ismeri el az angol kormány kötelezőnek.

— Magam is sajnálom a Fehér Könyv egyes pontjait, — mondotta, — de nem kell elfelejteni, milyen légkörben folytak a tárgyalások és hogy a tanácskozások ideje alatt a béke forgott kockán.

### Anglia kötelezettségeinek három pontja

Megállapította, hogy a tárgyalások megindulásához Németország békeakarata is szükséges és leszögezte, hogy Hitler ama ígérete mellett, hogy nem növeli a Rajna-öbve küldött csapatokat, még az az ígéret is szükséges lenne, hogy a tárgyalások alatt nem épít erődöket ezen a területen. Ugy tudja azonban, hogy a német kormány még ezt sem akarja megígérni. Anglia három pontban összegezheti a jelen viszonyok között kötelezettségét:

1. a háboru veszedelmének elhárítása. 2. A tárgyalásoknak megfelelő atmoszférában történő megindítása. 3. A tárgyalások sikerének biztosítása az együttes biztonság jegyében és jobb légkör biztosítása, hogy Németország visszatérhessen a Népszövetségbe és megindulhassanak a gazdasági és leszerelési egyezkedések.

A megegyezés lehetőségei most Hitler bejelentett javaslatától függnek és ezt a javaslatot Európa állandó megbékítése érdekében higgadtabb és nyugodtabb légkörben kell tárgyalni, mint amilyen a mostani.

A most meginduló tárgyalásokat a legvalóságosabb nemzetközi tárgyalások fejeztének lehet mondani.

Kijelentette a külügyminiszter, hogy a tartós alapon nyugvó békéről addig nem lehet beszélni, amíg nem szabadulnak meg az előítéletektől egyik, vagy másik nemzet iránt. Franciaországot arra figyelmezteti, hogy nem biztosíthatja a békét, ha nem lesz tárgyilagos, Németországot pedig arra figyelmezteti, hogy a béketárgyalásokat nem lehet sikerrel lefolytatni, ha a németek nem hajlandók hozzájárulni, hogy az általuk teremtett atmoszféra megváltozzon. Anglia programja: a megerősített Népszövetség, a rendezett Európa és a nagyobb közbizalom és a munkához való csatlakozásra hívja fel az egész angol népet. El kell jutni odáig, hogy a fegyver kevesebb legyen, mint a jog és igazság.

### Felszólalás a Németországgal szemben alkalmazandó megtorlások ellen

A külügyminiszter beszéde után Dalton munkáspárti képviselő helytelenítette a Fehér Könyv javaslatait, különösen az angol és olasz csapatok igénybevételére vonatkozó részt, amikor Anglia és Olaszország között ma feszültség uralkodik. Ellenzi a vezérkari együttműködést és kijelenti, hogy Locarno nem nyújt elegendő biztonságot.

Ugyancsak helyteleníti a Németországgal szemben alkalmazandó megtorlások tervét is. Meg kell győzni Németországot arról, hogy ha visszalép a Népszövetségbe, nem lesz szüksége óriási haderőre, mert biztonságát a Népszövetség összes államai garantálják. Ha Németország nem fogadja el a javaslatot, úgy meg kell teremteni az európai békét — Németország nélkül. Ezután Sir Archibald Sinclair, a szabadelvű ellenzék vezére állapította meg, hogy Németország olyan bilincseket rázott le, amelyeket Angliának jóval előbb kellett volna letörnie. A mai helyzet sok veszedelmet, de sok lehetőséget is tartalmaz és próbára kell tenni a német javaslatok komolyságát. Kijelenti, hogy Anglia nem köthet katonai szövetséget sem Németország, sem Franciaország ellen.

# ODOL

## FOGPEP



ODOL FOGPEP megőrzi fogait. Használjon Odol-Fogpepet reggel és este. Nem elegendő azonban az elől lévő fogak fogpéppel és fogkefével való ápolása, a zépfogak külső és belső oldalait, valamint a felső részeit is alaposan meg kell tisztítani. Az ODOL-FOGPEPPEL való alapos és rendszeres ápolás megőrzi fogait a késő öregségig.

**a fogakat hófeherre varázsolja**

### Lloyd George:

## A volt katonák nem hajlandók újra háboruba menni, csupán azért, mert Németország elfoglalta saját területét...

Lloyd George drámaj erejű beszédben fejtette ki állásfoglalását. Leszögezte, hogy

**a volt katonák nem hajlandók újra háboruba menni, csupán azért, mert Németország elfoglalta saját területét.**

A katonai megállapodás a legveszedelmesebb dolog, 1914-ben is katonai egyezmény kötötte Franciaországot össze Angliával, míg Németországnak hasonló egyezménye volt az egykori monarchiával. Az osztrák mozgósítás után a cár is kénytelen volt mozgósítani és amikor a német császár azt üzente, hogy addig nem közvetíthet békét, amíg Oroszország vissza nem vonja mozgósítását, a cár katonai vezetői kijelentették, hogy ez lehetetlenség. Ez is bizonyítja, hogy katonai egyezmények fennállásánál kritikus időben a vezetés — katonák kezébe megy át.

**Nem szabad kitenni az országot egy katonai egyezmény veszedelmeinek,**

amely 1914-ben is meggyőztette a tárgyalásokat és a világra zúdította a háborút. Ugyanolyan katonai egyezmény a mostani is, mint amilyen az 1914-es volt, amely tömegmészárláshoz vezetett. Lloyd George szavait megrendüléssel hallgatta az alsóház, majd a nagy politikus beszéde további során rámutatott arra, hogy Clémenceau megígérte annakidején,

### Ausztriában átszervezik a magánbiztosítás rendszerét

Bécsből jelentik: Az osztrák gazdasági és pénzügyi világot meglepetésszerűen érte a kormány törvényerejű intézkedése, amelyet csütörtökön hozott nyilvánosságra és amely a magánbiztosítás rendszerének teljes átszervezéséről szól. A Phoenix intézetnél tapasztalt szabálytalanságok bírták a kormányt a sürgős intézkedésre a magánbiztosítás érdekében. Megállapították ugyanis, hogy az intézet díjtartalékánál mutatkozik nagy hiány, amit 250 millió schillingre becsünek. A reform a díjtartalék tekintetében hoz szigorításokat, hogy hasonló eseteknek elejét vegyék, egyben pedig elhatározták a Phoenix szanálását.

hogy ha Németország leszerel, úgy a többi állam is követi. Locarno után azonban valamennyi hatalom tovább fegyverkezett. A háboru után Anglia adósságfizetési egyezményt kötött Amerikával, de később kénytelen volt azt megszegni: ez a tipikus példája annak, hogy vannak megállapodások, amelyeket később nem lehet betartani és amelyeket módosítani kell.

Sir Artur Chamberlain beszédeiben megállapította, hogy Németország eljárása alapján támadja a nemzetközi jogot és az együttes biztonság elvét. **Nemcsak Franciaországot és Belgiumot, hanem Angliát is súlyos veszedelem fenyegeti a Rajna-határ biztonságának megrendülésével.**

### Meggyilkoltak egy angol tengernagyot, mert Irországnak flatalembereket toborzott az angol hadsereg részére

Londonból jelentik: Henry Bovle-Sommerville nyugalmazott admirális ismeretlen merénylők tegnap éjjel meggyilkolták irországi kastélyában. Az admirális kastélya előtt éjszaka egy autó állott meg, egy ismeretlen férfi szállott ki belőle, behatolt a kastélyba és több revolverlövessel álmában meggyilkolta a 72 éves admirális. A gyilkos ezután ismét autóbba ült és nyomtalanul eltűnt. Angliában óriási izgalmat keltett a kegyetlen gyilkosság, a rendőrség széleskörű razziaát kezdett és hatósági zár alá helyezte a kastély egész környékét.

Későbbi jelentés szerint Bovle nyugalmazott altengernagy meggyilkolása ügyében a rendőrség biztos nyomon van. A gyilkosság színhelyén, az altengernagy holtteste mellett újságcikkeket és papírlapot találtak, amelyre a következő szavak voltak felírva:

— Ez a brit ügynök az utóbbi hónapok folyamán 52 ir fiatalembert küldött az angol hadseregnek. Többet azonban most már nem fog oda küldeni.

## „Álmos vagyok!” A vérszegénység egyik tünete.

Amikor a vörös vércsejtek száma apad, amikor tehát a vérszegénység férközik be a szervezetbe, úgy egyik tünete kezdetben a lelegzetes, csápadt arcszín mellett, az állandó fáradtság. Reggel fáradtabban kel fel, mint ahogyan lefeküdt. Amidőn ujságot olvas, 5 percig tartó figyelem után már az álmoságtól lecsukódnak a szemek. Nehéznek tűnik a feje és az az érzése, mintha valami lenyomná.

Ilyen esetben egyedül a Tonoglobine Irradiá-tonikus bor tudja megmenteni, amely a leghatásosabb eddig ismert vér-regenerator.

Hemoglobin, kalcium-glicerofoszfát tartalmánál fogva Tonoglobine Irradié megsokszorozza a vörös vércsejtek számát, elősegíti az anyagcserét és a testnek és szellemnek új fiatalságot kölcsönöz.

## A rovinei véres husvét a törvényszék előtt

Beismerő vallomást tett a két gyilkos fu — Nyolc vádlott és harminc tanu vallomása — Április 3-án lesz ítélet a bünpörben

Az elmúlt év husvét vasárnapján véres események játszódtak le a közeli Rovine községben. Bálát rendezett az ifjuság az egyik rovinei vendéglőben és a hajnali órákban verekedés keletkezett, amelynek következményeképpen két embert ölt meg: *Urcan Manoila* és *Dragos Manoila* rovinei legényeket. A lefolyt késelés következményeképpen nyolc embert tartóztattak le: *Totok Mátyást*, *Szomorú Lajost*, *Kecskés Józsefet*, *Szomorú Ilést*, *Totok Istvánt*, *Kelemen Istvánt*, *Molnár Istvánt* és *Béres Mihályt*. A hét fiatal legény egy éve várja vizsgálati fogságban a főtárgyalást, amelyet csütörtökre tűztek ki, míg Béresné a vizsgálat befejezése után szabadlábra helyezték.

A törvényszék *Herb-lanca*-tanácsa ma tárgyalta az ügyet, a vádat *Blanaru* ügyész képviselte, míg a védelmet dr. *Pop Alexandru* ügyvéd látta el. Az áldozatok családjának képviselőiben dr. *Weinberger Jenő* jelent meg. A vádirat *Totok Mátyást* és *Szomorú Lajost* szándékos emberölés büntetével vádolja és megemlíti, hogy a két fiatal legény — az egyik a tett elkövetésekor 19, a másik 22 éves volt — majdnem egy kilométeren át üldözte a menekülő *Urcant* és *Dragost*, majd utolérve őket, késsel megölték. A többi bűnrészességgel vádolták, részint azért, mert résztvettek az üldözésben másrészt azért, mert bántalmazták az áldozatokat. *Kelemen* ellen azért emeltek vádat, mert kést kölcsönzött *Szomorú Lajosnak*, aki ezzel a fegyverrel követte el tetteit, *Béresné* pedig azzal vádolták, hogy akkor, amikor *Dragos* eirejtőzött a kályha mögé, hogy elkerülje üldözőit, felhívta rá a jelenlevők figyelmét.

### Beismerő vallomások

*Totok* belsmerő kihallgatása alkalmával bűnösségét és arra hivatkozott, hogy nagyon ittas volt, nem is emlékszik semmire sem. Arra sem emlékszik, hogy volt-e valaki vele, amikor az uccára menekült *Dragos* üldözésére ment. *Kecskés* is ittasságára hivatkozik és beismeri, hogy kétszer meglította *Dragost*. *Szomorú Illés* ártatlanságát hangoztatja, míg *Szomorú Lajos* beismerő vallomást tesz és kijelenti, hogy azt sem tudja, kitől kapta a kést, amellyel *Urcant* agyonszúrta, sőt arra sem emlékszik, hogyan kezdődött a verekedés. Ittasságával menti magát. *Kelemen* beismeri, hogy kést adott *Szomorúnak*, de még jóval a verekedés előtt. Ő hazament és másnap tudta csak meg a történeteket. *Totok István* kijelenti, hogy semmiben sem vett részt; kíváncsiságból futott az üldöző csapat után, de ütközben visszafordult. *Molnár István* beismeri, hogy meglította *Dragost* és ittasságával védekezik, *Béresné* viszont kategorikusan tagadja az elene emelt vádat.

Sorban vonultak fel ezután a tanúk. *Vraitor* őrmester, özv. *Urcanné* és *Dragos* Todor után *Lénárt György* és *Lénárt János* vallomása következett, majd *Kovács József* azt állítja, hogy *Dragos* az uccára menekült üldözői elől, majd visszajött a kocsmába és a kályha mögé bujt. Az üldözők utána jöttek és ekkor *Béres-*

né felhívta figyelmüket *Dragosra*, aki erre újból kiszaladt az uccára. Szembesítés következik *Lénárt Györggyel*, aki azonban tagadja, hogy az eset így történt volna. *Gozo Ioan* és *Barta János* kihallgatása után a tárgyalás folytatását délutánra halasztotta az elnök. A délutáni órákban *Hegyes János*, *Polonyi Mátyás* és felesége, majd *Bartók János* következik. *Bartók* elmondja, hogy együtt volt *Dragossal* és az éjszaka folyamán *Molnár István* odajött hozzájuk és megkérdezte:

— Melyik az a Janó?

— Én *Manó* vagyok, nem *Janó* — válaszolta *Dragos*. *Molnár* ekkor odaugrott és arculütötte *Dragost*, akinek a kalapja leesett. *Dragos* a kalap után hajolt, mire *Molnár* bicskát rántott és anélkül, hogy ezt kinyitotta volna, hábaütötte vele *Dragost*, aki elszaladt. Egy kisebb csoport indul *Dragos* üldözésére, de nem tudja, mi történt azután. *Katona József* azt vallja, hogy *Molnár* nyitott bicskával ütötte *Dragost*, mire a vádlott kijelenti, hogy ez nem igaz, kését nem nyitotta ki. *Tóth István* után *Kovács Mihály* kijelenti, hogy halotta, amikor *Szomorú Lajos* kést kért kölcsön *Kelemen*től és *Dragos* után rohant. Ő az el-

## Színház - Művészet

### Ma este Szendrey Mihály jubileuma

»Az államtitkár ur«

Ma este bensőséges meleg ünnepek színhelye lesz a Városi Színház. Idősb *Szendrey Mihály* az ardeali színjátszás nevezetese 70-ik születésnapját és 50 éves aradi működésének jubileumát. Keveseknek adatott meg, hogy egy sikereiben gazdag élet pályafutásának végén egy ilyen hosszú és változatos múlt emlékeire tekintsenek vissza. *Szendrey Mihály*, aki a város fejlődését figyelemmel kísérte 50 éven keresztül, összeforrott az aradi színházzal, az aradi közönséggel, mert mindig tiszta és maradéktalanul komoly művészetet adott. A közönség tudta értékelni *Szendrey Mihály* színészi és szinigazgatói képességeit és meleg szeretettel vette körül az ősz mestert, aki egy életet töltött a város közönségének szolgálatában. Ma este Bisson: „Az államtitkár ur” című, örökbecsű irodalmi értékű szindarabjában lép fel az ősz *Szendrey Mihály* s egy csodálatos alakítással teszi felédhetlenné jubileumának estéjét azok számára, akik ünneplő szeretettel a szívekben mennek el a színházba, hogy ötven év munkájáért egy kis tapssal, egy kis szeretettel fizessenek.

Csak egyszer történt, hogy *Szendrey Mihály* úgy érezte, hogy meg kell válnia Aradtól. Egy régi hírlapi tudósítás szerint, 1912-ben volt, amikor a régi, meg nem felelő színház helyébe még nem építették fel az új színházat. *Szendrey Mihály* igazgatóhoz kérdést intéztek, mit szándékozik tenni, ha szerződése lejártakor még nem rendeződik az új színház kérdése.

— Ha a színház nem készül el, bármennyire is sajnálom, kénytelen leszek összeszedni a sátorfámat és más állomás után nézni — mondta a szinigazgató. Ebben a színházban lehetetlenség tovább kibírni. A közönség a léghuzattól feldagadt arc-

## Liszkánál olcsó kávéhét

márc. 20-27-ig  
vásárolt kávé után

10%

engedményt ad. 1338

Próbálja meg mennyire jó és olcsó.

lenkező irányba ment és ekkor rátalált a már haldokló *Urcanra*, akit *Totok* szurt le. Révész *Balázs*, *Crucean Stefan* és *Crucean Gheorghe* után *Mezei János*, *Tigu Iota*, *Karácsonyi János*, *Moldovan Ioan*, *Kovács József* és *Ciugudean Todor* tettek vallomást, majd *Gáspár Sándorné*, *Gáspár István* és felesége vallottak. Az utóbbi *Pop dr. védő* kérdésére kijelenti, hogy *Kovács József* kijelentette, hogy nem volt a bálon és nem tudja, mi történt ott. Erre a körülményre nézve *Pop dr. védő* javaslatára *Kömvés Istvánné* is kihallgatják, aki megerősíti ezt. *Szilvási István* kijelenti, hogy *Szomorú Lajos* őt is le akarta szurni. Felolvassák a boncolási jegyzőkönyvet, majd *Blanaru* ügyész bejelenti, hogy a vádat fenntartja.

### Védőbeszéd a gyilkosok fölött

*Pop dr. védő* alapos érvekkel alátámasztott védőbeszédében a két gyilkosnál az enyhítő körülmények széleskörű alkalmazását kéri, egyrészt ittasságuk miatt, *Totoknál* pedig azért is, mert a bűncselekmény elkövetésekor 19 éves volt csupán. A többire nézve megállapítja, hogy semmi körülmények között sem vádolható bűnrészességgel, mert semmiféle előzetes megállapodás közöttük és a tett elkövetői között nem volt és ahhoz, hogy valakit bűnrészességgel ítéljenek el, elsősorban az kell, hogy az elkövetett tettben álljanak a gyilkosok segítségére, ez pedig nem történt meg. A hat vádlott felmentését kéri. *Weinberger dr. Dragos* hátramaradott családja részére 500 ezer lei és özv. *Urcanné* részére 200 ezer lei kártérítést kért, azonkívül 10-10 ezer lei ügyvédi költséget és 6000-6000 lei temetési költséget. A tárgyalás az esti órákban ért véget és Herli elnök az ítélethirdetést április 3-ikán délelőtt 11 órára tűzte ki.

cal távozik s az a közönség, mely művészi célokra s így színházra is annyit áldoz, megérdemelve egy rendes színházat, ahol kényelmesen végig hallgathatja az előadásokat.

Régi szép idők, amikor a léghuzatos, szűk színházban is szorongott a közönség és a jegyek elvételben fogytak el.

Azóta a színházat rendbehozták és a mai este minden bizonnyal a régi békeidők hangulatát fogja varázsolni a színház falai közzé. Az államtitkár ur figurájában *Szendrey Mihály* egy elmúlt kor szak emlékeit eleveníti fel s a saját fiatalságára emlékezve köszönti az aradi közönséget.

### HETI MŰSOR:

Pénteken este 9 órakor: Az államtitkár ur. Id. *Szendrey Mihály* jubileumi diszeloádása.

Szombaton este 9 órakor: *Katz bácsi*. Zenés vígjáték, *Felhő* Ervinnel a címszerepben.

Vasárnap délután 3 órakor: *Nászút Bécsbe*. Operettújdonosság. *Hienz Gábor*, *Székely. ifi. Szendreyvel*.

Vasárnap délután 6 órakor: *Alvinczy-luszárok*. Operett. *Gábor, Dálnoki D., Székely* és *Felhő* fellépte.

Vasárnap este 9 órakor: *Piros bugvelláris*. Népszínmű. *Róna Dezső* felléptével.

Budapest szenzációja

PESTI KÖRHINTA.

TEREJKÖRÜTISZINPADON

Frisz tavaszi maula márc. 30-ig 30 képen.

Konferál: *Békeffi László*.

*Vaszary Piroska* és *Salamon Béla* vezető szerepekben. Azoakvül fellépnék: *Rajna Alice*, *Nagykovácsi Ilona*, *Sass Oly*, *Gárdonyi, Kóváry, Komlós, Peti, László, Philippi Irén, Donath Agi, Harasztli Eta, Hámor Lili, Mihályi Ernő, Berczi Géza, Fenyő Arpad, Solymossy, stb.*

Vasár- és ünnepnap 1/2 órakor véget ér az előadások olcsó helyárakkal.

T. 265 54. Kérdés: 9 órakor

# Willer József a magyar családnevek védelmét kérte a Kamarában

Sándor József nagy beszéde a szenátusban — Tatarescu miniszterelnök nem barátja a javaslatnak

**Bucurestiből jelentik:** A Kamara polgári törvényhozási bizottsága a családnevekről szóló törvényjavaslattal foglalkozott. A javaslat tudvaleg erősen megszorítja a névváltoztatási lehetőségeket a nevek romanizálása tekintetében is, mivel — amint az indoklás mondja — a románságnak nem célja az, hogy idegen elemeket a névváltoztatás eszközével vonjon be a románság keretei közé.

A bizottságban a Magyar Párt részéről dr. Willer József, a párt parlamenti csoportjának főtitkára vett részt. Alapjában nem kifogásolta a javaslat szellemét, csupán néhány megjegyzést tett a törvény szövegéhez, kérve annak megfelelő kiegészítést.

A javaslat részletesen foglalkozik a multban eredetileg román, de később elmagyarosított, vagy másképp elidegenített nevek viszaromanizálásával. Az eljárás csak a fél kérelmére indulhat meg. Willer rámutatott számos, az áttérítéseknél előfordult esetre, amelyek állítólag a fél kérelmére történtek meg. Az a nézete, hogy a jelen esetben is megtörténhetik, hogy irástudatlan vagy hatósági közegektől függő emberek nevében olyan eljárások fognak megindulni, melyekre az illetők nem is gondoltak és olyan neveket fognak románosítani, amelyek sohasem voltak románok.

Pop Valer dr. igazságügyminiszter válaszolt a felszólalásra. Rámutatott arra, hogy az ilyen erőszakoskodások ellenkeznek a törvény szellemével s különben is az illetőknek jogorvoslati eljárás áll rendelkezésükre, úgy hogy a javaslatot tárgytalannak kell tekintenie.

Willer dr. kérte, hogy a javaslatban legáltalább büntető szankciókat vegyenek fel a visszaéléseket esetleg elkövető hatósági közegek ellen.

Willer dr. egy másik felszólalásában megállapította, hogy a javaslat csak a román nevek védelméről szól. Számos esetben azonban a magyar neveket román helyesírással írják be az anyakönyvi kivonatok és más okmányokba. Erre való tekintettel kérte, hogy kötelezzék az anyakönyvi hivatalokat, miszerint az összes családneveket megfelelően vezessék be az anyakönyvekbe és az ezekből készült kivonatokba.

Pop Valer dr. igazságügyminiszter kijelentette, hogy a javaslat parlamenti tárgyalásánál a Magyar Pártnak ilyen értelmű javaslatát el fogja fogadni.

A szenátusban az ipartörvény javaslata van napirenden, amely javított és módosított kiadásban került a parlament elé, de amely

még mindig tele van olyan tervbevett intézkedésekkel, amelyek általában megnehezítik az iparosok létezését, de különösen súlyos nehézségeket gördítenek a kisebbségi iparosok elé. A törvényjavaslat vitájában a Magyar Párt részéről Sándor József szenátor mondotta el határozott hangú kritikáját és tiltakozását.

Sándor József azt mutatta ki beszédeben, hogy a törvényjavaslatnak igen

**súlyos intézkedései vannak.**

A folytonos vizsgáztatások lehetetlen rendszerét vezetik be, hivatalos vizsgát kell tenniük a tanoncoknak, segédeknek, sőt a mestereknek is s ez a vizsgáztatás voltaképpen nem egyéb, mint a numerus clausus rendszerének a megvalósítása. Az egész gazdasági életre bémítológ fog hatni a vizsgákkal való beavatkozás az iparos egzisztenciák létre s módját ad arra, hogy a kisebbségeket elűssék az ipari termeléstől. Fenntartja ez a javaslat azt a tervet, ami az iparosság körében az előbbi javaslat révén olyan nagy elkeseredést és felháborodást váltott ki: a felosztott ipartestületek vagyonát azoknak a munkakamaráknak akarják átjuttatni, amelyekben az iparosságnak igen csekély arányszámu képviselője van. Testületi vagyon az, amit másoknak a tulajdonába akarnak átjuttatni.

A kisipari törvényjavaslatról Szabó Béni kamarai képviselő a következőket mondotta:

— A javaslat, ha a szenátus általános vitáján keresztül megy, a képviselőház bizottságába kerül, innen pedig a plénuma elé. Hogy ez mikor lesz, nem tudjuk. Valószínűleg a május—június hónapokra előkészített rendkívüli ülészak alkalmával. Van azonban ennél egy sokkal érdekesebb fordulat is. Tudvaleg, hogy

Roman Valer dr. lemondását helyezte kiállításba arra az esetre, ha a Nistor-féle tervezetet elfogadják.

A bucuresti-i Gazeta legutóbb azt a szenzációs hírt közölte, hogy Tatarescu miniszterelnök és a kormány több tagja el akarják ejteni véglegesen a tervezetet, mert nem akarnak miatta kormányválságot, ha az ugyancsak részleges lenne is.

Tatarescu kormányelnök nem barátja a javaslatnak

és így valószínű, hogy a sok vita tárgyát képező tervezet esetleg véglegesen megbukik, még mielőtt a képviselőház foglalkoznék vele.

## FEJFÁJÁST és MIGRÉNT (fejgörcsöt)

gyökeresen gyógyít



Különösen nálunk, Romániában,

legtöbb fejfájásnak oka a reumatikus meghülés és lappangó mocsárláz. A TOGAL tartalmazza a meghüleses megbetegedések elleni legjobb szereket, ugyanigy a testben felgyülemlett mérges anyagok eltávolítóját és ezen felül még chinint is, mely sok lappangó bajnak ellenszere. Ezzel magyarázható a Togal nagyszerű hatása a különböző fájdalomoknál és ismeretlen eredetű lázaknál. Gyógyszertárakban és drogériákban

# Togal

## Az orvostanhallgatók

tiltakozása a ciuji egyetem költségvetésének leszállítása ellen

**Clujról jelentik:** A tudományegyetem költségvetésének a kormány részéről tervezett leszállítása megmozgatta a diákegyesületeket. Az egyetemi tanács álláspontját, amely szerint a költségvetés leszállításának kerestülvitele súlyos helyzet elé állítaná az egyetemet, miáltal további működése is veszélyeztetett volna, a diákegyesületek is alátámasztják s demonstratív jellegű gyűléseken tiltakoznak a költségvetés-csonkítás kísérletei ellen.

Az egyesületek közül először az összdíjságot képviselő Petru Maior-egyesület tartott rendkívüli ülést az ügyben. Az ülés táviratot intézett Carol király Otelségéhez, kérve, hogy lépjen közbe a kormánynál az egyetem költségvetésének tervezett leszállítása ellen.

A gyűlés határozatilag kimondotta ezeket, hogy ha szerdáig a kormány nem vonja vissza tervezetét, bizonytalan időre elrendeli az egyetem összes fakultásain a tüntető sztrájkot.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$  és 9 $\frac{1}{4}$  órákor

Mulatnak az Istenek

(Amphytrion)

Pompás humoru, finom pikantériájú szatíra.  
Willy Fritsch, Kaethe Gold.  
Paul Kemp, Adele Sandrock.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$  és 9 $\frac{1}{4}$  órákor

Szeress örökké!

Leo Carillo, Grace Moore, Michael Bartlett.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$  és 9 $\frac{1}{4}$  órákor

ROBERTA

Irene Dunne, Ginger Rogers, Fred Astaire,  
Várkonyi Mihály.

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{4}$  és 9 $\frac{1}{4}$  órákor

Repriz-premier, olcsó helyárakkal!

Kismama

Gaál Franciska, Friedrich Benfer, Otto Wallburg.

## MINDEN HÖLGYNEK ADUNK

alkalmat, hogy elegánsan és olcsón öltözködhessen

**FORTUNA** női confectio Arad, P. Avram Iancu 1.

Oriaszi választékkal boesájt rendelkezésére, tavaszi divai modellekabátot és kosztümöt Törpe áron.

CONSUM- és INLESNIREA-tag.

1176

## Banditátamadás

egy basarabiai vasuti állomás ellen

**Bucurestiből jelentik:** A CFR vasutigazgatóságához beérkezett távirati jelentés szerint, az elmúlt éjszaka banditák megtámadták a Basarabiában lévő Vadul lui Traian vasútállomást. A rablók súlyosan megsebesítették Cosac forgalmistát, míg az állomásfőnök feleségét megkínózták. A személyzet, amely a nagy zajra felébredt, a megtámadottak segítségére sietett. A banditák végül is, anélkül hogy az állomás pénztárát kifosztották volna, elmenekültek. A rablótámadás színhelyére katonai őrséget vezényeltek ki.

# HIREK

## Két érdekes előadás

### a Societatea Functionarilor Bancariban

A Societatea Functionarilor Bancari előadás-sorozatában két rendkívül érdekes, értékes és figyelemreméltó előadás hangzott el, amely valóban díszére vált ennek a fiatal és máris oly szép eredményeket felmutató egyesületnek. *Romanescu Grigorie*, volt bankigazgató, törvényszéki könyvszakértő „A pénzügyek problémája és a hitelélet fellendítése Romániában” címen tartott előadást, amelyet két részre osztott. Az első részben világos és könnyen áttekinthető képet nyújtott a pénzügyek háboru utáni alakulásáról, a stabilizáció előtti időkről, valamint a stabilizációról. Előadása második részében az 1929-ben bekövetkezett gazdasági világválság, valamint az 1931-ben kezdődött bankbukások történetét ismertette és statisztikai adatokkal világított rá az 1930-as években kialakult helyzetre, végül pedig hangsúlyozta, hogy a banktörvény némi módosításra szorul.

A másik előadó *Lakatos Aladár*, az Általános Takarékpénztár ügyvezető igazgatója volt, aki főleg intelligenzával és a történelmi anyag ismeretével tartott szabad előadást „A pénzügytörténet a mammutbankokig” címmel. Színes, változatos, történelmi riport-szerű előadását a kereskedelem és pénz történetének ismertetésével vezette be, hogy aztán a rómaiak, a közvetlenül Krisztus utáni idők, a középkor, majd pedig az újkor egy jellegzetesebb eseményének kiragadásával világítsa rá arra a sorsdöntő szerepre, amelyet a bankok, bankárok a történelem folyamán és nagyon gyakran a történelem irányításában vittek és vállaltak. Szinte egy monumentális történelmi regény vázlata volt ez, egy regény, amelynek csak statisztái az élők, míg főszereplője egy, az emberiségét évezredek óta, mind a mai napokig kísérő fogalom: a pénz. Ennek a regénynek legújabb fejezetét jelentik a mammut-bankok, amelyeknek vagyonáról, betételről valóságos csillagászati számokkal szolgált az előadó.

Az a spontán taps, amely mindkét előadás után felhangzott és percekig tartott, bizonyosságra volt annak, hogy az egyesület vezetősége elérte célját: értékes, magas színvonalú előadásokkal szórakoztat és — tanít. Az előadások befejezése után *Gui Teodor* elnök mondott megleghangú köszönetet az előadóknak, majd pedig bejelentette, hogy a jövő hét csütörtökén dr. *Radu Cornel*, a gyermek-kórház igazgató-főorvosa és dr. *Parecz György* tartanak előadásokat.

— **HÜVÖSEBB IDŐ** Délkeleti szél, változó felhőzet, több helyen, főleg nyugaton és délen eső, esetleg néhány helyen zivatar. A hőmérséklet esetleg kissé csökken.

— **Jégszükségletéről** idejében gondoskodják, de okosan! A természetes jég teljes hiánya folytán a kánculában az számíthat legbiztosabban jégre, aki a legnagyobb teljesítőképességű, legmegbízhatóbb jéggyár vevője már a szezon elejétől fogva. Tehát vásároljon már most Reusz-jéggyárban: Bd. Regele Ferdinand 33. Telefon: 141. Ugyanott hűtőfülkék bérbeadó.

— **A kisantant külügyminiszterének értekezlete.** Londonból jelentik: A „Times” értesülése szerint a kisantant külügyminiszterei a jövő héten értekezletre ülnek össze, amelyen a római egyezményekkel foglalkoznak. A római egyezmény alig jelent többet a régi egyezmény megerősítésénél és kisantantkörökben úgy tudják, hogy a római megbeszélések legfontosabb tárgya Ausztria függetlenségének megóvása lehetett.

— **Dr. Groza Ioan** vármegyei prefektus csütörtökön délután Bucarestbe utazott. A vármegyei prefektus résztvesz a belügyminisztériumban a prefektusok regionális értekezletén, egyben átadja Cancicov földművelésügyi alminiszternek azt a mintaszerűen kidolgozott jelentést, amelyet legutóbbi számaink egyikében ismertettünk részletesen az arad-megyei községek agrárkivánságával kapcsolatban.

— **Borzalmas vasúti katasztrófa Olaszországban.** Rómából jelentik: A Firenzéből Róma felé haladó gyorsvonat tengelytörés következtében kiskilott és a vonat négy személykocsija felborult. A katasztrófa Panicale állomás közelében éjfélkor történt. A szerencsétlenség idején valamennyi utas aludt. A négy felborult személykocsi romhalmazzá vált. A nyomban megindított mentési munkálatok során a romok alól 8 halottat és 25 sebesültet huztak ki. A sebesültek valamennyien súlyos állapotban vannak. Azt hiszik, hogy a romok alatt még több halott fekszik.

— **Hauptmann kivégzés előtt.** Trentonból jelentik: Hauptmann, akit 5 nap választ el a kivégzéstől, védői utján újabb kegyelmi kérvényt nyújtott be a kormányzóhoz. Felesége állítólag kijelentette, hogy abban az esetben, ha férjét kivégzik, kisgyermekével együtt megmérgezi magát.

— **Különös rablótámadás ügyében** folytat vizsgálatot az arad-i rendőrség. Ma reggel megjelent a központi rendőrségen Oroian Arcadie, Alba Iulia-ucca 9. szám alatti lakos és elmondta, hogy tegnap délután egy leánnyal a timisoarai hid közelében sétált, amikor két férfi támadt rá, akik leteperték a földre és elvették pénztárcáját, amelyben 700 lei volt, azzal elmenekültek. Oroian meg is nevezte támadóit. A rendőrség valószínűre veszi, hogy tulajdonképpen nem rablótámadásról van szó, hanem személyes bosszú forog fenn. Az ügyben a vizsgálat folyik.

— **Lucuta Iuliané halála.** Tragikus vesztés érte Lucuta Iulian aradi iskolai igazgatót, akinek felesége: született Popa Marioara hosszas szenvedés után szerdán délután elhunyt. Pénteken délután temetik a Stefan cel Mare-teri iskola épületéből. Az elhunyt arad-i uriaszonyban Popa Constantin városi kultúrtaácsos hűgát gyászolja.

### A „Queen Mary” elindul első útjára

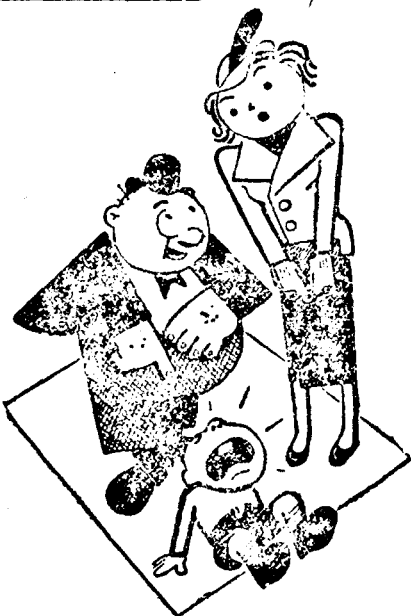
*Olasgowból jelentik: A brit hajózás büszkesége, a „Queen Mary” ma délután indul lefelé a Clyde folyón, hogy tengerre szálljon és megtegye első útját. Sokezer ember lepte el már hétfőn reggel a folyó mindkét partját, hogy tanuja lehessen a nagy látványosságnak. Az emberek a hideg éjszakában táborfüzeteket gyűjtöttek, hogy melegedjenek és a puszta földön háltak. Az ut a Clyde folyón nem csak nehéz, hanem veszedelmes is, mert néhol olyan keskeny a folyó, hogy az óriáshajó testét a parttól itt-ott alig két lábnyi tér választja el.*

— **Halálozások.** Özv. **Lissem Henrikné** 72 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése péntek d. e. 11 órakor lesz az izr. temető halottasházából. **Veres Rudoliné** életének 58-ik évében meghalt Ghiorocon. Temetése 27-én délután 4 órakor lesz Ghiorocon a gyászaházból.

— **Elfogtak egy lószerszámotlót.** Epstein Sándor, ismert arad-i vállalkozó a napokban feljelentést tett a rendőrségen. A feljelentésben elmondta, hogy a „Vörös ökör” vendéglő udvarán levő istállójából ismeretlen tettesek értékes lószerszámokat vittek el és ennek betetőzéseül az istállóban levő lovak farkát is levágták. A lopás okozta teljes kár mintegy 8000 leit tett ki. A megindított nyomozás során a rendőrség elfogta a tettest Mézy Ferenc nevű napszámos személyében, aki be is vallotta a lopást és elmondta, hogy a lovak farkát egy kefekötőnek adta el. Mézyt kihallgatása után őrizetbe vették.

— **OLVASTA MÁR PETRE BELLU** példátlan sikerű regényét: „A védelemé a szó!”-t? Ez a könyvpiac szenzációja!

### Modern gverek



**A HÖLGY:** Ugyan, Recege ur, miért nem jenyíti meg a gyermeket, ha komiszkodik...?

**RECEGE UR:** Sajnos, szó sem lehet róla: ő az egyedüli az egész házban, aki meg tudja javítani a rádió-készülékét, ha elromlik...

A tökéletes, kellemes és olesó borotválkozás titka!



Vezérképviselő:  
**N. H. Balthazar,**  
București, Str. Selari 7.

### „Hamis milliomosok”

Olvassuk, hogy a bucaresti-i pénzügyigazgatóság fejleltést tett az újvilági ügyészségen ismeretlen tettesek ellen azzal a kétféle írásos kérelmével kapcsolatban, amit a postatakarék utalt át számára és amelyről kiderült, hogy a fele — hamis százasokból áll. Nyilvánvaló, hogy nem a postatakarék gyártotta a hamis százelesek, hiszen oda az ország minden részéből gyűlt össze a sok hamispénz, de az is bizonyos, hogy csak a postatakarék után egymillió lelei értékű hamispénz került „nyilvánosságra”, úgy léteznek az országban olyan egyének is, akik a hamispénzek „elszása” folytán — megmilliomosodtak. Egy új fogalommal gazdagított közéletünk és zurnalisztikánk: a „hamis milliomosok” fogalmával; ők azok, akik vagyont szerezték nyilván az állam és a gazdasági élet kárára, jó pénzért cserélve el a saját gyártmányukat. Reméljük, hogy a „kis hamisok” rövidesen hurokra kerülnek: mielőtt még példájuk nyomán amerikai lendülettel elszaporodnának a hozzájuk hasonló új milliomosok.

— **Dr. Kollin Jakabné** temetése. Megirtuk, hogy Kollin Jakab dr. általános ismert ineni ügyvéd felesége tragikus körülmények között kedden délután elhunyt. A fiatalasszony, mint ismeretes, vakbélgyulladásból kifolyólag hashártyagyulladását kapott és ez végzett vele. Dr. Kollin Jakabné március 26-án, csütörtök délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra Ineum, a megjelent előkelő rokonság és nagyszámu jóismerős részvételével kísérvé.

— **Országos kongresszust tartanak a romániai szociáldemokraták.** Bucarestből jelentik: Április 5., 6. és 7-én tartja a romániai szociáldemokrata párt országos kongresszusát. A vezetőség meghívót küldött a csehszlovák, magyar, jugoszláv, bolgár és osztrák szociáldemokrata pártoknak, hogy megbízottakkal képviseltesék magukat a kongresszuson. Felmerült annak a terve is, hogy a duna államok szociáldemokratái az ősz folyamán Bucarestben kongresszust tartsanak.

— **A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb fel-telődése, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelődések ellensúlyozhatók. Az orvosok ajánlják.**

\* **Ruzicskay György előadása a Lloydban.** Ruzicskay György, az Arad-on is ismert, kiváló festőművész és grafikus szerdán este a Lloyd előkelő közönsége előtt beszélt egy új művész-törekvésről, a saját magasbavagyódó akarásairól. Valami egészen újat és merészet adott. Alkotott egy képzeletbeli hőst, a szerelemkereső Arémust, aki elmegy megkeresni a tiszta szerelmet és csak rettentően csalódások, szenvedések, viaskodások után jut el céljához. Arémus élete és küzdelme tulajdonképpen mindnyájunk élete és küzdelme, egy darab keresztmetszet, mélységes filozofia, tisztult idealizmus és erős életigenlés. Mindezt rajzban kifejezve mondta el. Van egy albuma Arémusról, ebben száznyolc erőteljes és merész vonalú rajz sorakozik egymás mellé, kezdve Arémus vándorútjának első állomásától a célhajutásig. Ezeket a rajzekat vászonra vetítve lepergette és közben maga mondta el a kísérő magyarázószöveget, a költői szépségű meleg sorokat. Az előadás közel egy óráig tartott és valósággal tenyögözve tartotta a közönséget, amely lelkesen ünnepelte a kitünő festőt és költőt. Dr. Szabó Sándor az előadás előtt bevezető beszédet mondott Ruzicskay Györgyről és újszerű, művészi kifejező formakésztségéről, Fischer Ernő zongoraművész pedig szép és stílusos játékkal aláfestette a vetítő vásznon folyó cselekményt.

## Oradeán tárgyalják

Ungár Adolf dr. ügyét

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a timisoarai törvényszéki vádtaács 30 nappal meghosszabbította Ungár Adolf dr. vizsgálati fogságát. Ugyancsak most foglalkozott a bucaresti-i Legfelsőbb Semmitőszék az azal az elfoglaltsági panasszal, amit Ungár dr. védői adtak be a timisoarai törvényszék ellen. A beadványban a védők Ungár dr. ügyének más bíróság elé utalását kérték.

A Legfelsőbb Semmitőszék helyt adott az elfoglaltsági panaszknak és az oradeai törvényszéket jelölte ki dr. Ungár Adolf ügyében. A nagyjelentőségű semmitőszéki döntés alapján Ungár dr.-t már a közeli napokban Oradeára szállítják, ahol az ottani törvényszéki vádtaács dönt szabadlábra helyezése ügyében.

— ZÜRICH I ZARLAT: Páris 20.21 és egy-negyed, Lon on 1516, Newyork 305 és egy nyolcad, Milánó 24.30, Amszterdam 208.35, Berlin 123.17 és fél, Prága 12.69, Varsó 57.70, Belgrád 7, Bucuresti 2.50.

— Arad után Brasovban tart előadást Dragu Ioan külügyi sajtófőnök. Városszerke nagy érdeklődés előzi meg Dragu Ioan, a külügyminisztérium népszerű sajtófőnökének szombat esti előadását, amely — mint ismeretes — este 9 órai kezdettel a Kulturpalotában lesz. A sajtófőnök arad-i előadása után Brasovba utazik, ahol szintén előadást tart a román sajtósindikátus rendezésében.

— Ártalmatlanná tették egy betörőbandát Arad-megyében. Az arad-megyei Masca és Gaisa községekben már hosszabb idő óta jól megszervezett betörőbanda garázdálkodott, mely sorozatosan követett el betöréseket. A betörők még 1931-ben ütötték fel a fejüket és azóta igen sok községi gazdálkodót károsítottak meg jelentős összegekkel. A nyomozás hosszú ideig eredménytelen maradt, míg most végre a csendőrségnek sikerült lelepleznie a betörőket. Összesen hat embert fogtak el, mascai és gaisai lakosokat, névszerint: Petran Gheorghet, Tarhuna Gheorghet, Pucea Dumitru, Crisan Pavel, Debeleac Gheorghet és Calbu Pavel, akiknek a lakásán rengeteg lopott holmit találtak. A hat bűnözőt behozták az arad-i csendőrségre, ahol folytatják kihallgatásukat.

— Nagy tűz Kaposvár mellett. Kaposvárról jelentik, hogy Kaposziget községben kora délután kigyulladt egy ház. A tűz tovább terjedt és a délutáni órákig 6 ház és 28 pajta égett le.

— Rendőrségi hírek. Lazarov Nicolae, Radnei-ut 260. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak az elmúlt éjjel Duca-ucca 24. szám alatti pincéjébe és onnan 25 kiló hagymát és hagymamagot vittek el 1500 lei értékben. — Almai György, Saguna-ut 125. szám alatti lakos jelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki behatolt lakásába s onnan 2000 lei értékben különböző tárgyakat vitt el. — Tekerés Áron péksegéd feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a Doamna Balasuccában 942. számú kerékpárját ellopta. A rendőrség a fenti ügyekben megindította a vizsgálatot.

— Turisztika. A Soc. Carpatina Ardeleana „Czárán” osztálya március 29-én a következő kirándulásokat rendezi. I. Csoport: Milova, Valea Milova, Cioca Cosim, Iernova, Cetate Soimos, Radna. A milovai völgyben iparvasút áll a kirándulók rendelkezésére. Indulás a CFR-állomásról 7.20 órakor induló személyvonattal. Vezető: Tüdős István. — II. Csoport: Cladova, Valea Cladova, Valea Varnici, Ciciora, Carciuna, Livada. Csak gyakorlott turistáknak. Indulás villanyossal reggel 8 órakor. Vezető: Arnstein. III. csoport: Kirándulás autobusszal Casoiara. Részletek Sándor I. és Tsa irodájában tudhatók meg. A husvét ünnepekre egy 4 napos strajai kirándulás van tervbe véve.

— Amerika ördögei. Páratlanul érdekes riportsorozatot indít új számában a Tolnai Világlapja az amerikai alvilágról, amelynek ördögei között nemcsak gépfegyveres banditák, hanem miliomosok is vannak.

— Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.

WEISZ: Piața Avram Iancu.

BERGER: Calea Saguna.

# Az aradi influenza-járványról

nyilatkozik dr. Goldschmidt Lipót gyermekorvos

A városban az utóbbi napokban gyakori influenza-megbetegedések fordultak elő, főleg gyermekeknél és ezeknek a megbetegedéseknek jellegzetes kísérőtünete a középfülgyulladás. A megbetegedésekről, amelyek a lakosság körében aggodalmat idéztek elő, beszélgetést folytattunk dr. Goldschmidt Lipóttal, a kiváló gyermekorvossal, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Nagyarányu járványról szó nincs, csupán az ilyenkor szokásos influenzamegbetegedésekről. Mint minden esztendőben, az idén is az influenzamegbetegedések száma februárban, márciusban és előreláthatólag áprilisban éri el tetőpontját. Ennek magyarázata több érdekes tünethen rejlik. Ezeknek egyike az, hogy februártól kezdve az emberi szervezetnek a fertőző betegségekkel szembeni ellenállóképesége már csökkent. Az influenza az egyedül fertőző betegség, amely a többiekkel ellentétben, nem hagy immunítást maga után, sőt az átélt influenza fokozza a hajlamot a következő influenzás megbetegedésre. Az októberben és az ezt követő hónapokban szerzett infekciók ilyenkor kulminálnak. A másik ok a napfény

hiánya, a harmadik pedig a vitaminszegény táplálkozás. Ami a fülkomplikációkat illeti, minden járványos megbetegedésnek van úgynevezett „genius epidemicus“-a. Ez alatt az értendő, hogy minden járvány egy bizonyos típusú komplikáció okoz. Van influenza-járvány, amelynél ez a komplikáció a középfülmegbetegedés. Máskor a komplikáció a gyomorbél-megbetegedés vagy tüdőgyulladás.

Mi okozza az influenzát?

— Hosszu ideig az volt a hit, hogy az influenzát a Pfeiffer-féle influenza-bacillus okozza, amelyet mikroszkóppal ki lehet mutatni. A mai álláspont az, hogy e bacillus mellett van még egy úgynevezett ultravirus, egy mikroszkóppal nem látható élőlény. Sok kísérlet folyik annak érdekében, hogy mint más fertőző betegségeknel, az influenza esetében is profilaktikus, megelőző védőoltásokat alkalmazzanak. Ilyen kísérletek folynak az angol hadseregnek is, ezekről azonban egyelőre véleményt mondanj nem lehet. Az influenza elleni védekezés leghelyesebb formája: lehetőleg kerüljék az influenzás betegekkel való érintkezést és a megbetegedés megelőzése végett chinin szedése.

## Figyelje a Pyram-napot!

— Az arad-i Zsidó Poliklinika előadásorozatában szerdán este két előadást tartottak. Az első előadó dr. Wiesel Béla volt, aki egy ritka megbetegedés, az „Osteochondromatosis” egy esetét mutatta be, vagyis egy olyan beteget, akinek kezén és lábán porc- és csontdaganatok voltak. Utána dr. Thau Ernő „A hasi fájdalmak diagnosztikai értékelése” címen tartott szakelőadást. Saját betegéről készült röntgenfelvételeket mutatott be és ismertette, hogy az orvosnak nagyon sokszor csak a beteg által panaszolt fájdalomnak szolgálnak utmutatásul, mert semmiféle más tünet nem mutatja a betegség jelenlétét. Nagyon fontos a modern diagnosztika vizsgálati módszerét igénybe venni, de nagyon sok esetben a fájdalmak értékelése szolgál a helyes diagnózis megállapítására.

— Arad-város sakkhajnokai versenyé. XI-ik forduló. Dániel ismét nyert. Ezúttal a verseny Benjaminja, Irsay ellen, dacára annak, hogy ismét kitűnően játszott, a végjátékban kapitulálni volt kénytelen, nagyobb rutinu ellenfele előtt. A tehetséges Macskássy könnyen győzött Dima ellen. Simonics nyert dr. Reichel ellen, ki egyenlő állású végjátékban súlyos hibát követett el, ami látzmája azonnali veszteséget okozta. Pilz—Révész döntetlen. Pilznek elejétől fogva nyert játszmaja volt, azonban vigyázatlanul játszott és a szemfüles Révész pattot erőszakolt ki. Ez az első „patt” a versenyen és valószínűleg az utolsó is. Vig szép játékkal megérdemelten győz Fehér ellen. A Halik—Dénes játszma körülbelül egyenlő állásban figyelmünk maradt. Mindkét élesen nyeresre játszott. A megnyitástól Dénes került ki előnyösen, azonban időzavara miatt elnézte a kézenfekvő nyeresést. A Weisz—Mannheim játszma elhalasztatott. A verseny állása a XI-ik forduló után: Dániel 9, Halik 7 és fél (1 függő), Pilz 5 és fél (1 függő), Révész 5 és fél, Dénes 5 (2 függő), Irsay, Macskássy 4 és fél, dr. Reichel, Mannheim 4, Fehér, Dima, Vig, Simonics 3, Weisz 2 és fél pont.

— Folyó hó 29-én, vasárnap délután 6 órakor tartja az „Aradul” sakkör rendezévi közgyűlést. A kör ezúton is kéri, hogy ezen közgyűlésen teljes számban megjelenjen a szíveskedjenek. A programpontok közt a klub játékosainak a bucaresti-i országos bajnokságra való kiküldetése is szerepel.

— Színházi kufisszatitkok és filmintézetek teszik érdekessé és változatosabbá a „Déliháb” új számát, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— Prostata-tulengésnél és hólyagtágulásnál igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül legyen mindennap könnyű bélürülése, s ez még az öregkorban is egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel biztosan elérhető. Az orvosok ajánlják.

## Marót Sándor előadása április 4-én az Iparos Otthon nagytermében

Értékes, komoly irodalmi estély színhelye lesz április 4-én az arad-i Iparos Otthon: Marót Sándor az egész magyar nyelvterületen ismert kitűnő oradeai lapszerkesztő rendezi meg városunkban előadó estélyét, amelynek különös nevezetessége, hogy az újságíró pályán ritka határkövet jelöl. Marót Sándor ugyanis most három évtizede kezdte meg hírlapírói működését. Arad-ról indult el a ma már komoly tekintéllyé lett lapszerkesztő pályafutása, itt kezdte meg a hírlapírás igazán nem kényelmes útját, amelyet szeretettel, őszinte áldozatossággal rőt harminc esztendőn keresztül és ró még ma is. Közél husz esztendeje az Oradeán megjelenő „Szabadság” című napilap felelős szerkesztője: Marót Sándor, akit most, hogy elérkezett 30 esztendő jubileumához, oradeai kartársai, tisztelői és barátai meleg ünneplésben részesítettek. Az ünnepélyen Ardeal minden részéről megjelentek a toll katonái, hogy méltóképpen tisztelegjenek a mindenkor élenhaladó bajtárs előtt. És ezen az ünnepségen igaz élményben volt része mindazoknak, akik megjelentek. Marót Sándor: „Harminc év a kirakatban” címen elmondotta eseménydus, sötét és vidám színekben egyaránt gazdag, színes pályafutásának főbb eseményeiről készült valóban irodalmi értékű összefoglaló visszapiillantását. És ebben a visszapiillantásban visszacsillant az elmúlt harminc esztendő rengeteg élménye, az a mondhatnánk történelmi időszak, amely az elmúlt három évtizedet jelenti. Arad-on élő barátai — és még ma is, nagy számmal vannak ilyenek, — megkérték a kitűnő lapszerkesztőt, hogy jöjjön el ide, ahonnan pályafutása elindult és mondja el itt is ezt a visszapiillantó előadást. Marót Sándor nem zárkozhatott el a kérelem előtt: április 4-én az Iparos Otthonban előadó estélyt rendez, amelynek keretében Forgács Sándor a kitűnő színész és felesége is fellép. A jubiláns kérelmére Tarnóczi Lajos református lelkes, — akit régi meleg barátság fűz Marót Sándorhoz, — szintén résztvállalt az irodalmi est műsorából. Az estélyen beléptidij nincs, hanem meghívókat küldenek széjjel. Aki igényt tart meghívóra, az jelentkezék az arad-i napilapok szerkesztőségénél.

## GUTENBRUNN SZANATORIUM BADEN bei WIEN

Nem periferán, a fürdőváros közepén, a Kurpark színeiben, muzik, játékszín, bási autobusz és villamos közlekedésében, több holdas öli parcsban, gyönyörű társalgóhelyiségekben üdül és gyógyul a legürőbb társaságban. — Kénesfürdő, szaranyitókák, cukor-, gyomor-, ideg-, reuma- és szívprellalista magyar orvosok. Felvilágosításul szolgál a budapesti iroda: KORÁNYI, Budapest VIII., Kistafaludy-ucca 5.

# Női szemmel

## Az elsodort anyaság...

A 484-ik paragrafus megszavazása előtt, a magzatelhajtás problémája újra előtérbe került és logászok, szociológusok, egyházi emberek, törvényhozók hallatták szavukat, megvilágítva a nagy probléma egész komplexumát. Csak a nők, akik a probléma egész sokréti építménye áll, akik az élet terhét és a meddőség bűnét vagy kockázatát vállalják, csak ők hallgattak a viták, vélemények és ellenvélemények hangzavarában. Pedig ha az anyaság szent misztériumát társadalmi problémává meztelenítjük, mit látunk?

A társadalom legszegényebb rétegeinél, a munkássztyá asszonyai a kellő felvilágosodottság és anyagi eszközök hiánya miatt még ma is 5-6 gyermeket hoznak a világra, de legtöbb esetben 50 százaléka már 5 éves kora előtt elpusztul, míg az 5 éven felüliek a tuberkulózis, járványos betegségek áldozatává esnek.

A második réteg, a leszegényedett polgári osztály, melynek asszonyai maguk is dolgozni kénytelenek a család létfelmaradásáért megteremtése érdekében. A hivatalba, üzletbe, műhelybe járó nő számára a gyermekáldás hivatálcsonyos kockázatával jár és majdnem minden esetben a család életmódjának súlyos csökkenését vonja maga után. Az az intelligens, dolgozó nő, aki átérzi az anyaság felelősségének egész súlyát, visszariad attól, hogy egy gazdaságilag bizonytalan, politikailag viharfelhős korszak megpróbáltatásai középette hozza gyermekét a világra.

Mély és örök őszön az anyaság őszöne, mely kipuoztíthatatlanul él minden nő lelkében és azok a nők, akik egy időre vagy egy életre lemondanak anyagi okokból a gyermekáldásról, életük legfájdalmasabb és legnagyobb áldozatát hozzák. Nem szabad tehát a hősiesség küzdő, dolgozó asszony fájdalmas lemondását összetévesztetni azoknak a keveseknek tiltakozásával, akik hiúságból, szeszélyből vagy kényelemszeretettel nem akarnak gyermeket hozni a világra, bár vagyoni körülményeik lehetővé tennék a gyermek eltartását és nevelését is.

Nincsen tehát igazak azoknak, akik általánosságban a modern nő gondolkozásmódjában, mozgási szabadságában keresik a népességszaporulat csökkenésének okát. Ezek s ezek hajolnak az Underwood fölé, akiknek lelkében sir a vágy a soha el nem jövő kisgyermek után. Kis marionett-figurák vagyunk az élet bábszínházában és a gazdasági élet gyökérszála mozgatója lépteinket, tetteinket, vágyainkat. W. R. A.

## Tudomány az angol háziasszonyok szolgálatában

A világ legsajátságosabb intézményeinek egyike az angol Tudományos és Ipari Kísérleti Intézet. A mindennapi élet apró gondjával és a modern tudomány eszközeivel igyekszik mindnyájunk életét kényelmesebbé, egészségesebbé tenni. Bemegy a háziasszony után a konyhába és megnézi: azt, amit ő csinál, nem lehetne-e jobban megcsinálni; vizsgálja a műhelyeket hogy hasznosítanak-e minden felhasználható hulladékot; körülnéz az életben, hogy hol lehetne javítani a helyzetet, hol akadnak bármilyen természetű, de megoldható problémák.

Az intézet vezetője lord Rutherford, a híres atomkutató. Munkájuk lényegéről és legújabb eredményeiről érdekes cikkben számolt be az angol sajtóban.

Feljegyzéseiket azzal kezdik, hogy megállapítja az intézet működésének alapelveit. Érdeklő őket mindaz, amivel enyhíthetnek a hétköznapi gondjaink. Foglalkoznak üzemek racionalizálásával, idő és energia mindefféle megtakarításai lehetőségeivel, az anyag és munka minél teljesebb hasznosításával.

Vizsgálni kezdték például az angol kenyereket és rájöttek, hogy az — jobb is lehetne. Addig mikroszkópjakkal, kísérleteztek, amíg megteremtettek egy egész új kenyér-fajtát. A lisztet nagyfokú hőhatásoknak tesztelik ki, miáltal meglepően meglárvult a kenyér minősége, sőt a trópusokra való exportra is alkalmassá vált.

Azután a dzsemek összeszáradásának titkát kutatták. Tudvalevő, hogy hosszabb raktározás esetén ezek vesztenek térfogatukból, esetleg meg is savanyodnak. Rutherford és munkatársai hamarosan rájöttek ennek az okára és a feltezés eredményeinek ligyelembévitelével készült dzsem évek múltán is megtartja eredeti friss ízét.

Közben — mellékesen — feltalálták a gyapjuszövet, amely nem megy össze a nedvesség hatása alatt. Tanulmányozták a letermelést, gyakorlati tanácsokat adtak és azóta a letermelőik jóyedelme évi

60.000 fonttal emelkedett.

Ha az angol háziasszonyoknak bármiféle gyakorlati problémája akad, valami kényelmetlenségtől szeretne megszabadulni a háztartási munkák körében, akkor Rutherford intézetéhez fordul tanácsért. A kitűnő tudósok legkritikább esetben maradnak adósak a válaszal.

\*

## Krizantém - betegség

Mrs. Lydia Hawkins brightoni tanítónő egyik napon hatalmas csokor krizantémot vett. A virágot otthon vázába tette. Másnap titokzatos betegség tünetei jelentkeztek a tanítónőn. Arcbőre teljesen megkeményedett, végtagjait nem bírta mozgatni és egész teste hirtelen hámlani kezdett. Magas lázzal szállították kórházba, ahol az orvosok eleinte érthetetlenül állottak betegségével szemben. Valósággal véletlenül kérdezte meg tőle napok múltán az egyik orvos, hogy utóbbi időben nem volt-e nála krizantém. Az igenlő válasza néhány krizantémlevelet kötötték a karjára és ezen a helyen nemsokára vörös kitérészek jelentkeztek. Ebből nyilvánvalóvá

lett, hogy Hawkins kisaszony a legkritikább bőrt egyikében szenved, amelyet krizantémok okoznak. Sikeres diagnózis után gyógyulása hamarosan bevétekezett. De krizantémot — mint egy uszátróna — mondja — nem szagol soha többé.

\*

## A székszepl iskolája

Ágai Irén, a közkezdvelt pesti filmszínésznő érdekes nyilatkozatot adott a székszepl titkairól. A filmen — mondta — ma a székszepl-epitípusok uralkodnak és ez a lényeges tulajdonság még a szépséget is háttérbe szorítja. De a székszepl sokféle lehet, mert sokféle varázs sugárzik a film női és férfi szereplőiből. Az egyszereiség, az ártatlanság, az életrevalóság, a küzdő férfiaság, a regényesség varázsa. Megküömböztethetők a következő filmtípusok: az ugynevezett vamp, ez az a bizonyos Marlene Dietrich-típus, szőke babaarc, kispörtölt alakkal. Töprengő, komplikált lélek: Bergner. Rejtelmes nő: Greta Garbo, az érdekes nő: Hepburne, Kay Francis, a védelemre szoruló nő: Silvia Sidney. A film székszepl sok pénzbe és sok lemondásba kerül. A filmművészek nem úgy élnek, ahogy kedvük volna, hanem úgy kell élniük, hogy testük minden vonzó tulajdonsága változatlan maradjon. A sztárok élete az önmegtágadások hosszú sorozata. Nagy ára van a filmszékszeplnek, hölgyek, urak, ne irigyeljék a sztárokat!

# Estély a Fehér Házban

— Egy amerikai magyar urhölgy érdekes megfigyelései Rooseveltt estélyéről —

Egy Amerikában élő magyar urhölgy, Gerő Nándorné résztvett mint meghívott vendég azon a zenei estélyen, amelyet Roosevelt elnök és felesége rendezett s amelynek az volt az érdekessége, hogy a magyar Szánthó Enid, a bécsi Operaház kiváló énekesnője énekelt az amerikai államfő és vendégei előtt. Gerőné a következőket beszéli az estélyről:

— Az elnöki palota, a White House kertjén át a Fehér Ház fehérakkos üvegajtaja elé hajt az autó, melyet disztyenruhás portás nyit ki. Az előcsarnokban a ruhatár; utána, kis benyilóban frakkos inas veszi el a névre szülő meghívót; ez az intézkedés arra való, hogy illetéktelen ne jusson be az államfőhöz. Utána egy egyenruhás adjutáns fogadja a hölgyvendégeket; meghajtja magát, karját nyújtja és karonfogva bevezeti őket a fényesen kivilágított, csillogó nagyterembe, ahol pódium előtt néhány széksor van felállítva. Az ut több tágas, egyszerű, szép termen visz át, minden fehér és teljetele van virággal — ez az igazi Fehér Ház, amelynek egyetlen színes disze a rengeteg virág. A nagyterem széksorain: az egész diplomáciai kar, egyenruhák, frakkok, tarka nemzeti öltözetek, a hölgyeek nagyestélyi ruhákban, mindenkin hosszú, fehér keztyű, ez az egyetlen előírás, ami a

meghívón van feltüntetve. Az első sorban, de vendégei között ül az elnök és neje — a diplomaták között Pelényi János, washingtoni magyar követ.

— A zenés estély műsora: Piatigorszkij csellójátéka és Szánthó Enid éneke. A kiváló magyar énekesnő kitűnő diszpozícióban énekel Schumann- és Brahms-dalokat, utána egész sereg magyar dalt, egy csokor magyar szerzeményt, amely éppugy díszíti a szép estélyt, mint a virágok a fehér termeket. Kimondhatatlan, különös gyönyörűség volt a washingtoni Fehér Házban, a világ egyik leghatalmasabb államfője előtt, magyar dalokat hallani... Roosevelt elnök és felesége különösen nagyon tapsolt a magyar dalok után. A vendégek csak akkor tapsoltak, mikor az elnök összeütötte a tenyerét. A hangverseny után mindenki ülve maradt a helyén; csak Roosevelt és a felesége állott fel és a közreműködő művészekhez ment, hogy üdvözlölje őket és tetszésének adjon kifejezést. Ezalatt frakkos inasok cocktailt és süteményeket hordtak körül a vendégeknek. Később, miután az elnök és a felesége befejezte a beszélgetést Szánthó Eniddel, a vendégek is lassankint elvonultak. A nagyterem ajtajában állott Roosevelt elnök a feleségével s mindenkit, aki előttük elvonult, szíves kézszerítással üdvözölt.

# Algebra-ruha lesz a nyári női divat érdekessége

Mókus, malac, tájkép, szélmalom, mozdony, ejtőernyő, bicikliverseny, fecske, betű és bármixer a ruhákon

Az emprimé nyári kelmék már évek óta kimagasló helyet foglalnak el a női divatban. Az idén kiváltságos helyzetük még erősödött. A legújabb kollekciónak, képzeletgazdagságukat, ötletességüket és eredetiségüket tekintve, minden eddigin túlszárnyalják.

Mint rendszeresen, most is a virágos minták uralkodnak. De míg régebben többnyire sötét alapon sűrűn szórták el a virágokat, az idén nagy távol-ság van az egyes virágok között. Gyakran apró virágsokrokat is nyomtatnak a kelmékre. A virágos selyem- és gyapokelméken négy-öt, sokszor még több színben is pompáznak a minták. Ezek a színek többnyire igen élénk, kivéve a taffkelmék színeit, amelyek pasztellszerűek és árnyalataik finoman keverednek.

De a virágokon kívül másfajta, rendkívül mulatságos mintákkal is találkozunk, amelyeknél a rajzoló képzelete valóságos orgiákat ül. Mig az utánzótt ékszerekre nagy hatást gyakorolt a mértan, a színes kelmék mintázásába az algebra szölt bele. Így például egy nagyon eredeti délutáni ruha mindenféle fehér és piros algebrai formulát mutat fekete alapon s hogy ennek az öltözetnek matematikai jellegét méginkább hangsúlyozzák, a hozzátartozó fekete háromnegyedes hosszú keppnek éle-

sen derékszögű alakja van. A magas nyakkivágás is geometriai figurát mutat, fehér pikéből formált háromszoros trapéz alakjában. A fekete-fehér kis kalap pedig kupalaku.

Egyszóval ezeknek a modelleknek a tervezőjét kizárólag a magasabb matematika irányította.

Kérdés, hogy az ilyen öltözet kedves és nőies-e, annyi bizonyos, hogy eredeti és feltűnő. A szintén érdekes, de kevésbé igényes minták között egzotikus növényeket, különböző állatalakokat találunk, mint például mókusokat vagy a híres három kis malacot, tarka tájakat rétekkel és erdőkkel s rajtuk elszórt kis parasztházakat, vasuti vagonokat és füstölgő mozdonyokat. Vannak olyan emprimé-kelmék is, amelyeken Páris egyik legszebb és legelőkelőbb terének, a Place Vendome-nak a képe látható természetes színekben.

De mindezekkel a mintákkal még korántsem merül ki a kelmerajzoló képzeletihetősége. Egyes mintákon világos ejtőernyők és léggömbök láthatók sötétké vagy fekete alapon: más kelméken apró, piros biciklizők versenyeznek fekete krepdesin pályán. Óramutatók, hangjegyek, violinkulcsok, kínai pagodák és rikák, fecskék, bélyegek és betűk is szerepelnek az új empriméken.



# KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

## A szóbelileg kötött szerződések után is adót fog fizettetni az állam

Jelentős változásokat tartalmaz a bélyegtörvényt módosító javaslat

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban most fejezték be azt a törvényjavaslatot, amely a legutóbb készült bélyegtörvény néhány szakaszát változtatja meg és a javaslatot áttanulmányozás céljából már megküldték a Törvényelőkészítő Bizottságnak.

A legutóbb készült bélyegtörvény módosításában ugyanis egymásnak ellentmondó paragrafusok is vannak és a mostani törvényjavaslat helyesbíti a tévedéseket.

Az első rész az új váltótörvénnyel kapcsolatban készült, mert a régi váltótörvény alapján esedékessé vált állami illetékeket az új váltótörvény szerint lehetetlenség volt inkasszálni.

A másik változás így szól: Ha a váltó végrehajtását kéri, a folyamodványra 27 leies bélyeget kellett ragasztani. Ezt most 60 banis proporcionális adóval nagyobbítják úgy a váltó végrehajtási kérvényeknél, mint a többi, szintén vagyoni természetű ügyekben benyújtandó folyamodványoknál.

A régi bélyegtörvény 13. cikkének 3-ik paragrafusa előírja a hirdetések és reklámok progresszív adóját, de ehelyett most évente négyzetméterenként 100 lei proporcionális taksát kell fizetni.

A 14. törvénycikk 18. paragrafusa így módosul: A biztosítási szerződéseknél most fennálló illetékeket duplájára emelik, még ha a szerződést külföldön kötik is, de a kockázat tárgya nálunk van.

A bélyegtörvény 15. cikkének 3-4. paragrafusait most így szövegezték meg: „Proporcionális adó alá esnek az összes munkavállalási, szállítási, bizományi szerződések, még ha szóbelileg kötik is a magánfelek; az államkincstár ugyanis megtudta, hogy nagyon sok szerződést csak szóbelileg kötnek és az állam károsodik, mivel mostanig a szóbeli szerződések után nem kellett illetéket fizetni. Ha az új törvényt kijátszanák, szigorú büntetés következne.”

A bizományi szerződés illetéke (a bélyegtörvény 27. paragrafusa) megváltozik, mert adót csak a szerződésben megállapított hitel értéke után fizetnek. A szerződési illetékvótát 0.50 százalékról 0.75-re, egy százalékról pedig másfél százalékra emelik. A bizományi szerződés végrehajtása céljából kiállított számlák után eddig nem kellett bélyeget leróni, de ezután az is illeték-köteles lesz, ha a fenti javaslatot megszavazza a parlament.

## Visszavonta a kormány a „Vadul Comercial“-ról szóló törvényjavaslatot

— Ezután sem korlátozzák az üzletbérlők versenyét —

Néhány héttel ezelőtt mi is megemlékeztünk arról, hogy a bucuresti-i kereskedelmi érdekképviseletek kívánságára a kormány újból a törvényelőkészítő bizottság elé terjesztette a „Vadul Comercial” név alatt ismeretes törvényjavaslatot, amelyet már az előző években is szerettek volna megszavazni az érdekképviseletek, de viszont a háztulajdonosok elleneztek ezt. A fenti törvényjavaslatnak az volt a célja, hogy korlátozza az üzletbérlő szerződéseket és megvédje egy-egy üzlethelyiség régi bérlőit a túlzott versenytől.

A Vadul Comercialról szóló legújabb törvénytervezet szerint azok a kereskedők részesülnek védelemben, akik legalább 5 éven át bérlik ugyanazt az üzlethelyiséget. Az ilyen kereskedő köteles volna a szerződés meghosszabbítását legalább 6 hónappal a lejárát előtt kérni a háztulajdonostól és viszont a háztulajdonos a szerződés lejártá előtti 3 hónappal kell, hogy válaszoljon erre a kívánságra.

A szerződést legfeljebb három évre hosszab-

bihatja meg a törvényszék. A csődbe jutott, vagy az üzletbérléssel hátralekban lévő bérlők nem élvezhetik ezt az előnyt, — mondja a törvénytervezet.

Azokban a városokban, amelyekben az utóbbi évek folyamán erősen megnövekedett az üzleti forgalom, igen nagy jelentősége van a törvénytervezetnek, mert megakadályozza a régi bérlők kitejgerelését. Különösen Bucurestiben, Brasovban, Timisoarán és az ezekhez hasonló nagy kereskedelmi gócpontokban keltett különösebb érdeklődést a Vadul Comercial terve, de Arad-on, ahol most is elég sok üzlethelyiség van, nem bír nagyobb jelentőséggel a törvénytervezet. Jellemző, hogy a brasovi Calea Voevod Mihail-on, tehát nem a központban lévő utcában egy kisebb üzlethelyiség havi bére 6000 leire emelkedett a nagy verseny miatt.

Ma az a hír érkezik Bucurestiből, hogy a kereskedelmi minisztérium váratlanul visszavonta a törvényjavaslatot, amelynek tárgyalását eredetileg még a husvét előtti parlamenti ülésszakban tervezték.

## Hogyan kell a külföldi valutákat bevezetni a vállalatok évi mérlegébe?

— A Legfőbb Bélyegbizottság döntése —

Az évi mérleg alapján adózó, tehát a speciális adókvetó bizottság elé tartozó cégek, vállalatok, részvénytársaságok figyelmét felhívjuk a pénzügyminisztérium fennhatósága alatt működő Legfőbb Bélyegbizottság alábbi döntésére:

Konkrét esetekből kifolyólag az a kérdés merült fel — és a bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara kérdést is intézett a pénzügyminisztériumhoz, — hogy az évi mérlegbe milyen árfolyamon, milyen értékben állítsák be a külföldi valutákban, illetve devizákban fennálló kötelezettségeket és követeléseket.

A pénzügyminisztérium ezt a fontos ügyet elbírálás végett a Legfőbb Bélyegbizottság döntése alá bocsájtotta, amely hasonló kérdésekben a legmagasabb fórum. A bélyegbizottság a napokban hozta meg döntését, amelyről az alábbiakat jelentik Bucurestiből:

Az 1935. év június 10-én hozott 9390. számú

minisztertanácsi és az ugyanazon év november 25-i 2234. számú minisztertanácsi határozattal felhatalmazták a Banca Nationala a valuta prémiumok (felár) bevezetésére a külföldön eszközölt vásárlásokból származó kötelezettségek erős devizában való teljesítésénél.

Azok a devizák — mondja a bélyegbizottság határozatában — amelyek 1935. március 7. után kerültek a cég tulajdonába, illetve március 7. után kelt az erős devizában való kötelezettség, az import-prémiummal együtt állíthatók be az évi mérlegbe, de a szabad devizát csak a napi árfolyamnak megfelelő értékben lehet a mérlegben szerepeltetni.

A szabad deviza (valuta) árfolyamát az illetékes Kereskedelmi és Iparkamara bizonyítványával kell igazolni, ha kétség merülne fel az adókvetés alkalmával, hogy tényleg a napi kurzus alapján könyvelték-e el és állították-e be a mérlegbe.

### FIGYELEM!

A DORY-PARK vendéglőben és kerti lokálban Buzeshti 45, Bucuresti

a legkitünőbb borokkal az ország leghíresebb szőlőiből és a speciális „Grătar“-ral nagyon olcsó árak mellett lesz kiszolgálva. — Esténként a nagybecsű közönséget a híres Gănescu-Jazz-zenekar és a szimpatikus Orchestra-Natională Costică Boeru szórakoztatják. — A lokál egész éjjel nyitva van.

## A vasuti árutarifa fontos változásai

Május 1-én ismét bevezették a tarifa-bélyegeket. Lecsökkentették egyes árucikkek szállítási díjtételét.

A CFR vezérigazgatósága — mint Bucurestiből jelentik — ez év május elsején újból életbe lépteti a mérsékelt áruszállítási tarifát, amely elsősorban a mezőgazdasági termékeket tartalmazó csomagok szállítását teszi olcsóbbá. Az ilyen csomagokra vonatkozóan az alábbi rendeletet adta ki a vezérigazgatóság:

A mezőgazdasági termékeket tartalmazó csomagok 5 kilogrammtól 30 kilogrammig (bármilyen távolságra mennek is) díjszábása 25 lei, amely mezőgazdasági bélyeggel egyenlíthető ki. Ha a csomag 30 kg.-tól 80 kg.-ig terjed, 2 db., egyenként 25 leies mezőgazdasági bélyeg ragasztandó rá.

Tejeskannában szállítandó friss tei 5 kilótól 50 kilóig 1 kilométertől 120 kilométerig terjedő távolságra 15 lei bélyeggel, 121 kilométertől bármilyen nagy távolságra történő szállításkor pedig 25 leies mezőgazdasági bélyeggel látandó el. De 51 kilótól 60 kilóig, 1-200 kilométerig terjedő szállításkor 2 darab, egyenként 15 leies bélyeg használandó. Ugyanilyen sulnyal, de 201 kilométertől bármilyen távolságra 2 darab 25 leies bélyeg ragasztandó. Az üres tejeskanna díjszábása bármilyen hosszú utra 5-50 kilóig 10 lei bélyegben.

Külföldről jövő újságok, folyóiratok, bármely időszaki közleményt tartalmazó csomagok vagy irodalmi, tudományos, illetve tankönyvekből álló csomagokra, ha a lap kiadóhivatala vagy a könyv kiadóháza adja fel és a CFR határállomásain kerül az országba, maximálisan 10 kg. súly mellett bármely távolságra 2 darab 10 leies bélyeg használandó.

Ugyanezek, ha belföldi küldemények, maximálisan 10 kilóig 10 leiel küldhetők. Belföldi hírlapok, ha a kiadóhivatalok adják fel, 10 kilóig 1-200 kilométerig 6 leies bélyeggel, 200 kilométeren túl bármilyen távolságra 8 leiel szállíthatók. Visszamaradt régi lapokat 10 kilóig — ha a lapok elárúsítói küldik vissza a feladóhoz — bármely távolságra 6 lei.

— EGYELŐRE TILOS CSEHSZLOVÁKIABA SERTÉST EXPORTALNUNK. Prágából Bucurestibe érkezett jelentés szerint a napokban megkezdődnek a román-csehszlovák kereskedelmi szerződési tárgyalások, amelyeket már azért is sürgősen tartanak, mert súlyos ellentétek merültek fel a Csehszlovákiába folyó sertés exportunkkal kapcsolatban. A legutóbbi román-cseh kereskedelmi egyezmény alapján 3500 sertésre szőtt a havi kontingensünk, de ezt a csehszlovák kormány a kontingensen kívüli exporttal jelemelte. Ez alapon állítólag januárban 10.750, februárban 7.440, márciusban 7.330 sertést exportáltunk Csehszlovákiába, ahonnan megfelelő mennyiségű iparcikket akartak hozzánk szállítani. Erre azonban nem kaptak engedélyt és ezért Csehszlovákia legutóbb betiltotta sertésexportunkat. A csehszlovák határra érkezett sertésszállítmányokat zárolták és kényszeráron vették át, a húst pedig a csehszlovák munkanélkülieknek osztották ki. Ezek az előzményei a most meginduló kereskedelmi tárgyalásoknak.

## MAGYAR SZINHAZ.

Pénteken este 9 órakor:  
Id. Szendrey Mihály jubileuma  
Az államtitkár ur!  
Alex. Bissau vigjátéka.

Szombaton este 9 órakor:

Katz bácsi.

Zenes vigjáték Felhő felléptével.

Vasárnap délután 3 órakor:

Nászut Bécsbe (Budapest-Wien).

Vasárnap délután 6 órakor:

Alvinci huszárok.

Vasárnap este 9 órakor: Róna Dezső felléptével

Piros bugyelláris.

Jegyek a színház pénztáránál.

= Nehézségek a német gyárpár nyersanyag-ellátásában. Berlimből jelentik a bucaresti-i Rador sajtóirodának: A német főváros gazdasági köréből származó értesülés szerint a németországi gyárpárnak még három hétre való nyersanyag-készlete van és az utánpótlás nagy nehézségekbe ütközik, mert a Jegybanknak nincs megfelelő erős devizája, enélkül pedig a külföldön lehetetlenség nyersanyagot beszerezni. A locarnoi konfliktus következtében átmenetileg megszakadtak a kapcsolatok azokkal az államokkal, amelyekből a német nagyipar nyersanyagszükségletét fedezte és a zavarok következtében lehetetlenség volt megfelelő tartalékokról gondoskodni. Ugyanezzel függ össze az is, hogy az élelmiszerekben is erősen érezhető a hiány és emiatt az élelmiszerelemek lecsökkentése várható. Ujából felmerült a márka leértékelése, ezt azonban hivatalos gazdasági körök cáfolják.

= Uj utasításokkal tér vissza Budapestre a román-magyar kereskedelmi szerződést tárgyaló bizottság vezetője. Lapunk szerdai számában megemlékeztünk arról, hogy Gheorghiu kereskedelmi államtitkár, a román-magyar kereskedelmi tárgyaló bizottság román delegációjának elnöke váratlanul visszaérkezett Budapestről és kihallgatáson jelent meg Costinescu kereskedelmi miniszternél, akinek részletesen referált a tárgyalások eddigi eredményeiről. Az államtitkár ma ismét visszautazott Budapestre, mert új utasításokat kapott a Tatarescu-kormánytól, hogy a megszakadt tárgyalásokat újból folytathassák. Az államtitkár elutazása előtt kijelentette, hogy a fizetési egyezmény már teljesen elkészült, de a kereskedelmi szerződés létrehozása akadályokba ütközik. A román delegáció a petroleumért 70 százalékban erős devizát kér Magyarországtól, a kukoricáért pedig 25 százalékban erős devizát. A magyar bizottság — mondta Gheorghiu — hajlandó ezt elfogadni, de azt szeretné, hogy ez esetben a kontingens-kvótának csak negyed részét fogadja el. Az új felhatalmazás alapján a román küldöttség esetleg engedelményeket tesz, amelyekkel elősegíti a szerződés megkötését.

= A Banca Nationala április elsején megszünteti a márka szabadforgalmát. A márka legutóbbi bucaresti-i jegyzése 38 lei. A márka feltűnő értékmorzsolódását az okozza, hogy a Németországgal folyó külkereskedelmi tárgyalások eredménytelensége és a Németország felé irányuló exportunk visszaesése miatt a Banca Nationala április elsejével a márka szabad forgalmát beakarja szüntetni, úgy, hogy az addig nem értékesített szabad márkák a Jegybanknak lesznek beszolgáltatandók.

## A középiskolai oktatásról szóló törvény módosítását kéri az aradi szülők

Szerda délután tizenkét órai kezdettel ismét összegyűltek a szülők a városháza nagyszobájában, hogy meghallgassák annak a küldöttségnek beszámolóját, amely a szülők képviseletében az elmúlt héten közbenjárt az igazságügyminiszteriumban. Tekintettel arra, hogy dr. Ciuhandu Gheorghe elnöknek váratlanul el kellett utaznia, az egybegyűltek kérésére az elnöki széklet Laugier Henry nyugalmazott ezredes foglalta el.

Ezután Trimbitioni Traian iparfelügyelő számolt be a bucaresti-i látogatás lefolyásáról és eredményéről. Elmondotta, hogy először Bratu miniszteri vezérigazgatónál jelentkeztek dr. Hentiu képviselő kíséretében és előadták az arad-i szülőknek azt a kívánságát, hogy a miniszterium vonja vissza a délutáni tanítás, valamint a hatvanperces tanóra bevezetéséről szóló rendelkezést. Bratu vezérigazgató kijelentette, hogy

**nemcsak Arad-ról, hanem az ország többi városaiból is érkeztek tiltakozó feliratok**

és ezekkel kapcsolatosan ő részletes jelentést tett Anghelescu miniszternek, akinek azt javasolta, hogy állítsák vissza a régi rendszert.

A küldöttség kérésére a vezérigazgató felkereste a még gyengélkedő minisztert, aki kijelentette, hogy a kérésnek nem tehet eleget és kitart az új rendszer mellett. A miniszter kijelentése szerint a régi rendszer visszaállítása elé az ő akaratától függetlenül is súlyos akadályok gördülnek, tekintettel arra, hogy úgy a törvény, mint az iskolai szabályzat előírja a délutáni oktatást és

**ezt a rendszert eddig a középiskolákban csak mulasztás következtében nem alkalmazták.**

Erre való tekintettel több felszólalás után a szülők értekezlete elhatározta, hogy az arad-i képviselők útján megkeresi az összekötést a törvényhozó házak tagjaival, akikhez felhívást intéz, hogy **módosítsák a törvénynek azt a részét, amely a délutáni oktatásról intézkedik.**

Popa Constantin kulturatanácsos javaslatára elhatározták azt is, hogy már a legközelebbi jövőben megalakítják a **Szülők Egyesületét, amelyet az egész országra kiterjesztenek.** Ennek az a célja, hogy küzdjön a jelen-

legi iskolarendszer újjászervezéséért, másrészt pedig azokban az esetekben, amikor különböző rendeletek a szülők vagy diákok érdekeit sértenék, eljárjanak az illetékes helyeken.

Ami a miniszter elutasító válaszát illeti, a szülők értekezlete úgy határozott, hogy megvárja a középiskolai oktatás legfelsőbb tanácsának határozatát és ekkor újabb értekezleten dönt a továbbiak fölött. Ennek az újabb értekezletnek időpontját a sajtó útján közlik,

## FÓRUM

### Vélemény a Cosbuc-ucca utburkolása körül

Kaptuk a következő levelet:

Az Aradi Közlöny március 25-i számában közlemény jelent meg, amely szerint a Cosbuc-uccát aszfaltburkolattal fogja ellátni a város. Mondanom sem kell, hogy az ucca lakóinak kérése annál is inkább figyelmet érdemel, mert valóban a város szívében fekszik és miheyst a Horia-uccát elhagyjuk és a Cosbuc-uccába fordulunk be, valósággal megdöbben a nézőt ennek az uccának elhanyagolt, falusi jellege.

Remélni szeretnénk, hogy a város vezetősége valóban mielőbb kiaszfaltoztatja a Cosbuc-uccát mindvégig: még akkor is, ha az új, odatervezett autóbusszonal beállítása késedelmet szenvedne, mert éppolyan kár volna a munkálatok elhalasztása, mint az esetleges kísérletezés másféle utburkolóanyagokkal. Az értéküket vesztett házak ilyen módon kétségkívül értéktesítő nyerne, sok lakás kaphatna megfelelőbb lakót, jobb bért, esetleg eladási árat.

Teljes tisztelettel:

Egy 25 éves előfizető.

### Hathavi börtönre ítélték egy volt arad-megyei agronomot

Az arad-i törvényszék első szekciójának dr. Mager-Simionescu-tanácsa ma tárgyalta Mitran Ilie volt chisineu-cris-i agronom bűnpörét, amely már hat év óta húzódik. A vád szerint az agronom egy erdőárlejtésen való résztvétel céljára Falcusan Simion kereskedőtől 75 ezer leit vett fel kaució címén és csak 40 ezer leit szolgáltatott vissza. A kereskedőnek azt mondotta, hogy különböző helyeken kellett fizetnie Falcusan érdekében és nem az ő hibája, hogy megsemmisítették az árlejtést, a mai tárgyaláson azonban kijelentette, hogy váltókölcsonról volt csupán szó. A tárgyalás során az elnök éles szavakkal bélyegezte meg Mitran eljárását. — aki jelenleg Dolj-megyében teljesít agronom szolgálatot, — majd az agronomot hat havi börtönre és öt évi hivatalvesztésre ítélték.



### A gyönyörű HAPAG-Földközi-tengeri utazások 1936.

megkezdődtek:

Második Keleti-utazás (Egyiptom, Palesztina, Görögország) április 5. — 26.

Hapag-Fekete-tengeri utazás (Athen, Istanbul, Constanta, Oroszország, Olaszország) április 25. — május 14.

Földközi-tengeri, Atlanti-szigeteki és Angliai utazás (Spanyolország, Kanári szigetek, Wight stb.) május 16. — június 4.

Rendezi a „MILWAUKEE” kőjutazási hajó. Nyújtja a legnagyobb kényelmet, elsőrendű konyha és kiszolgálás, olcsó részvételi díjak mellett.

Jelentkezni lehet és prospektust ad:

**HAMBURG-AMERIKA LINE** S.A.R. képviselője:

**KÜNSTLER**

Vízum és Utazási Iroda Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 461



Félrevezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett **SILÁNY** utánszókat ajánlanak. Ne tegye **KOCKÁRA** egészségét. Kérje **Ön is kiemelt** az értékes óta elismert és legjobb-  
nak bevált „OLLA” t eredeti csomagolásban.

## Társasutazás Bécsbe és Budapestre

AZ EUROPA ORGANIZATIE NAȚIONALĂ ROMÂNĂ rendezésében

**április hó 10-től 16-ig.**

Részvételi díj: közös utlevéllel Budapestre és vissza Lei 1450.—  
egyéni utlevéllel Budapestre „ 930.—  
egyéni utlevéllel Bécsbe „ 2650.—

**Közös utlevélhez szükséges okmányok:**

személyazonossági igazolvány,  
állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata,  
fértiaknak a Cercul Recrutare igazolványa,  
3 darab láttamozott fénykép.

Jelentkezés  
prospektus

**Aradi Közlöny főkiadóhivatalában**

Bulevardul Regele Ferdinand 4.

és Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

# SPORT KÖZLÖNY

## A hétközi kettős derbi meglepetése: az SGA remek játékkal legyőzte az Olimpia-PTT-t

— Az USA győzött az atléták felett —

A szerdai ünneppon két kerületi bajnok meccset bonyolítottak le és pedig mindkettőt derbijelleggel, ugyanis az USA a CAA-val, az Olimpia-PTT pedig az SGA-val került össze. Az USA küzdelem után legyőzte az atlétákat, a másik meccs azonban meglepetést hozott: az SGA rácsafolva legutóbbi gyengébb teljesítményeire, ezuttal kitűnő játékkal győzte le a bajnokaspiráns Olimpiát. A táblázat a hétközi forduló után így alakult:

1. USA	14	10	2	2	45	17	22
2. Olimpia-PTT	14	10	2	2	52	21	22
3. SGA	14	9	2	3	33	17	20
4. Intelegerea	13	8	2	3	34	26	18
5. CAA	14	6	5	3	30	22	17
6. Juventus	14	3	5	6	23	42	11
7. Transilvania	13	4	1	8	21	34	9
8. Tricolor	13	3	3	7	27	42	9
9. Unirea	13	3	2	8	24	36	8
10. Soimi-CFR	13	2	1	9	16	30	5
11. Hakoah	12	1	3	8	12	30	5

Beszámolóink a következő:

USA—CAA 2:1 (1:1). A kapu előtt hát-

rozottabb USA megérdemelten győzött az erélytelen csatársorral rendelkező CAA felett. A 14. p-ben a CAA szerzi meg a vezetést Neumann révén, amelyet az USA csak a 38. p-ben egyenlítő Gömöri góljával. Szünet után az USA továbbra is többet támad és a győzelmet jelentő gólt a 18. p-ben éri el Gömöri fejese révén. A győztes csapat legjobbjai Faragó, Kossik, Linguran, Nagy Lajos, Szinder és Nagy Sándor, a CAA-ban Mezei, Vass, Reinhardt I., Reinhardt II., és Neumann érdemelnek dicséretet. Oravetz jól vezette a mérkőzést.

SGA—Olimpia-PTT 2:1 (1:1). Az SGA-ban különösen a fedezetsor brillirozott és a tornászok megérdemelten győztek. A vezetést a 37. p-ben Molnár átadása után Bermoser szerezte meg az Olimpia-PTT-nek, de 3 perc múlva Fritz egyenlített. A győzelmet jelentő gólt a második félidő 22. percében szerezte Metz szép lövéssel. A győztes csapat legjobbjai Palásthy, Csipai (a mezőny legjobbjai), Csányi, Fritz, Metz és Schwarz, míg az Olimpia-PTT-ben Bugar II., Igrisan, Molnár, Mihoc és Bugar I. tünnek ki. Biró Macean.

## Csak hétfőn dönt az AMEFA vezetősége a Cucula elleni fegyelmi ügyben

Lelkes munkával akarja a piros-fekete csapat kiköszörülni a vasárnapi csorbát — Esetleg új összeállításban játszik a csatársor —

Az AMEFA táborában meglehetősen elkeseredett volt a hangulat egészen a szerdai edzésig, a vasárnap elszünetelt vereség miatt. A szerdai edzésen az egész csapat megjelent és lelkes munkával készültek a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzésre, a kupánál sokkal többet jelentő bajnokságban ismét méltóképpen szerepeljenek. Kertész Gyula tréner a szokásos kondíció-gyakorlatokon kívül, a csatársorral végeztetett komolyabb munkát, hogy képességüket a lehetőség szerint feljavaltsa. Szinte minden fiú meglátszik az akarás, amellyel a vasárnapi csorbát szeretnék kiköszörülni és így remélhető, hogy az utóbbi hetekben nagy formát kijátszott CFR ellen megállják a helyüket.

Kertész tréner a csatársorban bizonyos átcsoportosításokkal próbálkozott: Cucula, Perneki, Batrin, Szida és Léb-formációban próbálkoztak és így mintha eredményesebben mentek volna a támadások. A csatársor végleges összeállítása természetesen csak a mérkőzés előtt dől el. Miután a tréningen kint láttuk Cuculát is, akit az egyik vezetőségi tag véleménye szerint fegyelmi uton letiltottak, kérdést intéztünk a pályán tartózkodó elnökségi tagokhoz a fegyelmi ügy elintézésére vonatkozóan:

— A fegyelmi vizsgálat mindentől függet-

lenül folyik, — volt a válasz — azonban az ügyben döntés csak hétfőn lesz s így előreláthatóan az eddig egy-két kivétellel sikeresen működő csapatunkat a CFR elleni mérkőzésre nem forgatjuk fel.

Értesüléseink szerint sok kifogás hangzott el egyes játékosok magánélete miatt, most a vezetőség radikális intézkedésekkel elejét veszi annak, hogy hasonló kifogások a jövőben felmerüljenek s erélyesen ügyelnek arra, hogy intézkedéseiket a játékosok be is tartassák, nehogy a bajnokság finisében éppen a játékosok nemtörődömsége miatt, gyengébb eredményeket érjen el az együttes. Az intézkedések nagy megnyugvást keltettek az AMEFA-táborban és remélik, hogy most már zavartalanul játszale a piros-fekete csapat a hátralévő mérkőzéseit.

## Több helyi bírót delegáltak vasárnapra másvárosbeli mérkőzésre

Bucurestiből jelentik: A központi bíróküldő bizottság e heti ülésén megállapította a vasárnapi mérkőzések játékvezetőit és a helyi futballbírók közül Pálfi Gyula első ligás, Höhn György és Macean Nicolae pedig második ligás mérkőzéseket vezetnek. Az AMEFA—CFR meccset egyébként az előnyösen ismert clujji Ciurel vezeti. A vasárnapi bíródelegálás az alábbi:

Bucuresti: Juventus—Universitatea, bíró: Miron Neagu. Arad: AMEFA—CFR, bíró: Ciurel. Timisoara: Chinezul—CAO, bíró: Vuia főhadnagy. Oradea: Crisana—Venus, bíró: Murgu Petre. Cluj: Victoria—Ripensia, bíró: Pálfi Gyula. — B) divízióban: Oradea: Staurinta—Olimpia-CFR, bíró: Höhn. Sibiu: Soc. Gimn. Sibiu—Unirea, bíró: Macean.

O Helyi vívók a timisoarai vívóversenyen. Szombaton és vasárnap Timisoarán a CFR országos tör-, párbajtör- és kardvívóversenyt rendez, amelyen a városunkbeli vívók közül Pellegrini Albert és Cosma Ionel szerepelnek és pedig Pellegrini törben és épében, Cosma pedig törben. A timisoarai versenyen egyként eddig még nem látott hatalmas mezőnyök állnak plansra.

## Három ország részvételével készítettek el a Balkán Kupa programját

Bucurestiből jelentik: Tegnapi kezelt meg a futballszövetséghez a török szövetség levele, amely a többszöri diplomáciai és magánintervenciók ellenére is elutasító volt és így tekintettel az idő előrehaladottságára, a kupabizottság három ország részvételével (Görögország, Bulgária és Románia) elkészítette az idei kupameccsek programját. A balkán kupameccsek így három mérkőzésre szürodtak össze és a tervezet szerint a műsor a következő:

Május 17.: Románia—Görögország.

Május 21.: Görögország—Bulgária.

Május 24.: Románia—Bulgária.

Tekintettel arra, hogy május 10-ikén Jugoszlávia és Románia válogatott csapatai mérkőznek, a „Bucuresti-i hónap” futballprogramja azért eléggé érdekesnek és változatosnak ígérkezik.

## Gyermek-vívóverseny Aradon

Pellegrini Virgil, a népszerű helyi vívómester, vasárnap, március 29-ikén délután 3 órai kezdettel, a Kulturpalota vívótermében törvívóversenyt rendez gyermektanítványai részére. A versenyen 9 vívó áll starthoz és pedig: Miclosi, Kain, Zimmermann, Pap, Ádám, Cucu, Köö, Bartolovici és Cosma II. és a verseny győztese alighanem a négy legjobb: Miclosi, Ádám, Cucu és Cosma II. közül kerül ki.

Itt említjük meg, hogy április 1-ével Pellegrini mester ismét megnyitja reggeli tanfolyamát, amelynek során reggelente 7 órától a növendékek rendelkezésére áll a vívóteremben. A reggeli vívókurzusra a délutáni órákban lehet jelentkezni a kulturpalotai vívóteremben.

## Bajnokok, ha találkoznak...

Admira—Hungária 4:2 (1:1)

Budapestről jelentik: 15:000 néző előtt mérkőzött meg az osztrák és magyar bajnokjelölt és az osztrákok győztek a Turai nélkül felálló magyar csapat ellen. Cseh gólját Vogl egyenlítő, majd szünet után Schall révén az osztrákok vezetnek, de Müller egyenlítő. A győzelmet jelentő gólokat Hannemann szerezte. Klug bíró gyengén vezette a meccset.

O Kaphatók a vasárnapi mérkőzés jegyei. A vasárnapi AMEFA—CFR mérkőzésre pénteken már elővételben válthatók a jegyek a szokott helyen, a Szabó Albert-cégnél. Ajánlatos, a nagy érdeklődésre való tekintettel, a jegyekről már jó előre gondoskodni.

O Megkezdí működését a Gloria tenniszszakosztálya. A Gloria tenniszszakosztálya a közel jövőben megkezdí aktív működését. Vostinar Mihál szakosztályi titkár készíti elő a tennisz-idényt és március 29-től vasárnaptól kezdődően, minden nap délután 5 és 7 óra között lehet jelentkezni a parkbeli kioszkban. Érdeklődőknek szívesen szolgálnak felvilágosítással.

O Bajnoki ping-pong-verseny Arad-on. A ma befejeződött ping-pong-verseny eredményei. I. Sándor, Szabó, Péterfi (Kolping). 2. Klein, Marksteiner, Tövisháti (C. X. S.). I. o. singli: 1. Klein (C. X. S.). 2. Szabó (Kolping). 3. Thomas (Kolping). I. o. páros: 1. Szabó—Thomas (Kolping). 2. Klein—Marksteiner (C. X. S.). II. o. Singli: 1. Garzo (M. Kath. K.). 2. Kiss József, 3. Metzner (Kolping). II. o. páros: 1. Heil—Garzo (M. Kath. K.). 2. Schwartz—Kornacker (C. X. S.). 3. Lendvay—Lugojan (C. X. S.). Junior: 1. Lugojan, 2. Thomas, 3. Szaniszló (C. X. S.).

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

## Husvétí kirándulás Palesztinába és Egyiptomba

április 5—15. között.

- I. osztályon Lei 12.500.—
- II. " " " 8.500.—
- III. " " " 5.000.—

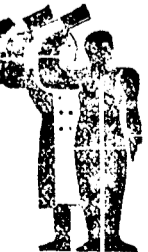
Utvonal: Constanta—Istambul—Haiffa Alexandria és ugyanugy vissza.

Jelentkezés április 2-ig.

Kérjen részletes prospektust a

**WAGONS-LITS//COOK**

Menetjegyirodában, ARAD, Minorita-palota.



## Szabad napot kapnak azok az alkalmazottak, akik vásár vasárnapján dolgoznak

Aradon tartják meg a kereskedelmi testületek szövetségének közgyűlését

Az Arad-i Corporatia Comerciantilor választmánya szerdán este ülést tartott, amelyen egy időszerűvé vált, fontos kérdést vitatott meg. Szöllőssi Zsigmond dr. főtitkár utalt a közeledő vásárra való tekintettel arra, hogy a munkaügyi törvény értelmében azoknak a kereskedőknek, akik a vásár alatt vasárnap nyitva tartanak, a következő héten egy szabadnapot kötelesek adni azon alkalmazottaiknak, akik vasárnap dolgoztak. A testület elnöksége figyelmeztette tagjait, hogy szigorúan alkalmazkodjanak ehhez a rendelkezéshez, amelynek betartását a hatósági közegek ellenőrzik. Minden kereskedőnek pontos kimutatást kell vezetnie arról, hogy vasárnap ki dolgozott és hogy melyik alkalmazottja a következő hét melyik napján élvez szabadságot. Ezt a kimutatást az érdekelt alkalmazottakkal alá kell iratni. Az a kereskedő, aki vasárnap zárva tart, természetesen nem köteles a következő héten alkalmazottainak szabad napot adni. Abban az esetben pedig, ha vasárnap csak délig tart nyitva, hétköznap is csak egy fél napi szabadságot ad.

A választmány egyébként elhatározta,

hogy a testület feliratot intéz a munkaügyi miniszterhez, akit arra kér, hogy a jövőben úgy rendezzék a vásárokat, hogy azok vasárnapig ne terjedjenek.

Domán Sándor elnök ezután közölte a választmány tagjaival, hogy a legközelebbi választmányi ülést április nyolcadikán tartják meg és ezen előterjesztik az április 19-ikén megtartandó közgyűlés tárgysorozatát, valamint a zárszámadásokat és a jövő évi költségvetést. Az elnök közölte azt is, hogy május 17-ikén Arad-on tartják meg a kereskedelmi testületek szövetségének rendes évi közgyűlését.

## NYILTTÉR.

### Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, illetve édes apám

### Dr. Bodor Dumitru

temetésén résztvettek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély bánatunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. Dr. Bodor Dumitruné és fia  
1450 Glogova.

## UJ KÖNYV

„A szexuális élet Enciklopédiája”. A nagy mű tulajdonképpen 5 könyvből áll: Általános tudnivalók. A gyermek- és ifjúkor nemi élete. A nemi élet célja és hatása. A harmadik könyv: Fajfenntartás. Negyedik könyv tökéletes szerelem. Ötödik: A beteges szerelem. „A szexuális élet Enciklopédiája” egy hatalmas kötetben, 360 lapon, díszes egészszávonkéntben 198 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje az új könyvek teljes jegyzékét.

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

**Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.**

**Husvételi fűszerek** kaphatók legolcsóbb árban. **ELITE-fűszer.** Str. Metianu 5. Saját pörköltésű kávék. 1351

### ALKALMAZÁS

Jobbizonyítványokkal rendelkező középkorú, perfekt minden szakácsné 1-re ajánljuk. Címe a kiadóban. 1457

### LAKÁS

**Butorozott szoba,** diszkrét beáratással, csendes magánháza, kedvező ártért kiadó. Str. Dna Balasa 180.

**Keresek május 1-re** kis magánházat, vagy 3-4 szobás modern lakást kertes. Cím a kiadóban 30% szám alatt.

**Új háza modern lakás,** 2 szoba parkettás, cserépkályhákkal, fürdőszobával. bérbeadó. Str. Cosbuc 39.

### VÉTEL ÉS ELADÁS

Eladó fűszermunkáló gépek és motor, mely komplett asztalosműhely-felszereléssel. Érdeklődni lehet: Nánási-nál, Vinga (Jud. Timis.)

**LISZKA kávéjának írszáról és olcsóságáról** Ön is meggyőződhet! P. Catedralei 1. 1265

**COLUMBLA Pathephon** jutányos árú eladó P. a. Luptei 17. 1456

**EGY kis Singer** varógép és fél hálószoba eladó. Cím: Str. Seminarului 14. földszint jobbra 1452

**Színházi Élet** régi számai az összes melléklettel együtt 2 leiért kapható az összes újságyárutónál és Lőbl. hírlap-irodában. 1419

**Villany-szerelés** és azok javítása **Villany-műszerek** és azok javítása **Villanycsillárok** és azok javítása **Villany-gépek** és azok javítása **Villany-szerelési anyagok** raktára

**NÁVRÁDI,**  
Arad Str. Metianu 982

**Pléh- és fahordók eladók.** Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

**TISZTA MOSÓTI RONGYOT** gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

### ÖZLETEK

**Főuton, biztos megélhetést nyújtó fűszertüzelés eladó.** Cím a kiadóban. 1454

Arad legforgalmasabb helyén uccai

## vendéglő,

lakással, szobákkal a Vaslakat mellett, Tribunal Dobra 1. szám alatt

**május 1-re kiadó.** 1429

Tárgyai tulajdonosoknál: **Hendl Testvérek,** Str. Consistoriului 27.

### INGATLAN

## Alkalmi házneladás.

Dma Balasa-uccában 4 es auobusz-megállóval, magasírdőszintes, kitűnő állapotban lévő bérház, 30.000 Lei hozammal, 320.000 Lei, tisztviselőtelepen adómentes kisebb magánház 120.000 Lei, fűtőház közelében 2 szoba, előszobás, adómentes magánház, 500 [ ]-öles gyümölcsösrel, 165.000 Leier: eladó.  
Megbízott Kiss La. os „Uranul” ingatlan irodája, Str. Horia 2. szám, II em. Lakás: ugyanott. 1455

## Rádióműsor

- Romániai időszerzés. -

PÉNTEK, MÁRCIUS 27.

Bucuresti. 12.30: Hírek. Lemezek. 13.30: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 18.15: Motzoi-zene. 19.15: Motzoi-zene. 20: Hírek. 20.15: Új lemezek. 21.15: Bach: János passió, közvetítés az Athenaeumból. 23.30: Román zene lemezek. 23.55: Hírek. 24-1: Román zene lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Időszerű szemle. (Felolvasás.) 11.45: Ijúsági közlemények. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Rendőr fuvószene. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 15.40: Hírek. 17.15: A rádió diáklőrelője: Az ősember. 17.45: Hírek. 18: A munka racionalizálása. 18.30: Simegi Ferenc tárogatózik (zongorakísérettel.) 18.50: Sportközlemények. 19: A rádió szalonzenekara. — 20.05: Balassa Bálint verséből az elő Ignác Rózsa. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A tenor.” Vigopera 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Dohnányi Ernő. Szünetben kb. 22.40: Hírek. Az előadás után kb. 0.10: Időjárásjelzés. Majd: Magyar Imre és cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek — Budapest II. 19.30-20: Gvornótanfolyam. 20.05-21.30: Az 1. honvédszolgálat zenekara. 21.35-21.55: Hírek. 22-22.50: Kalmár Pál énekel. kíséri Bodi Zoltán és cigányzenekara. 22.35-től 24 tagú cigánygyerekek zenekara. — Bécs. 8.25: Könnyű lemezek. 13: Könnyű zene. 16.20: Ifj. zongoradarabok. 18.30: Linzi zeneszerzők dalai és hegedűzongoradarabjai. 20.30: Rádiózenekar és a 3. gy. ezr. zenekara. 23.10: Schubert: Vonós- és fuvósnyolcas. 0.25: Adler-négyes. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 13: Lemezek 17.30: Lemezek. 19: Jazz. 20.50: Jovánovics Milorád énekel, Zsivojnovies Vlada klarinétos. 22.10: Rádiózenekar. 23.20-24: Lemezek. — Königsberg. 7.30: Katonazene. 17.15: Dalok és táncok. 19: Lipce. 20.30. Straesser: Egyházi ének szopránra, hegedűre és orgonára. 23.30-1: Parasztenekar. mandolin-, gitár-, citera- és harmonikaszólo. — Milano. 18: Róma. 22.15: Abbado heg. művész játéka. Corbelli: Follia. Gluck: A boldog szellemek tánca. Kreisler: Előjáték és allegro. Majd tánczene.

SZOMBAT, MÁRCIUS 28.

Bucuresti. 12.30: Hírek. Sibiceanu zene. 13.30: Hangverseny. 15: Hírek. 17: Strajeri óra. 18: Lemezek. 20.35: Közvetítés az Operából. A szünetekben hírek. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. 24-2: Spanyol zene lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: A hegyek meghódítása. (Felolvasás.) 11.45: A királyi palotát ismerteti Mesterházy Jenő. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Klein Pál zongorázik. 13.40: Hírek. 14-15.30: Postászenekar. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés. 15.40: Hírek 17.15: Budapesti Munkásdalárda. 17.45: Hírek. 18: Közvetítés a m. kir. Pénzverőből. (Viaszlemezfelvétel.) 18.35: Cigányzenekar. 19.35: Hullámhossz és hullámmérés. 20: A rádió szalonzenekara. 20.50: Vigjáték-előadás a stúdióban Lady Ursula kalandjai. 22.30: Hírek. 22.50: Hanglemezek. Közben 23.10: Időjárásjelzés. 24: Berend Endre szalonzenekarának műsora. 1.05: Hírek. — Budapest II. 19-19.30: Mezőgazdasági felőra. 19.35-19.55: Szalonzenekar. 20.05-20.30: A mai európai könyvművészet. 21.10-21.50: Ország Tivadar hegedűvel, zongorán kíséri Kósa György. 21.55-22.15: Hírek. 22.20-23: Cigányzenekar. — Bécs. 8.25: Könnyű lemezek 13: Szórakoztató lemezek. 14.15: Goldmark lemezek. 15: Melchior tenor operalemezei. 16.40: Mandolinzene. 18.50: Az Izm dalairól lemezekkel. 20.10: Stolz: Egyetlen egy éjszaka. háromfelv. operett. 23.50: Hírek. 24: Tánczene. — Belgrad. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.20: Lemezek. 17.30: Milicevics Olivera népdalokat énekel. 19.15: Finn hangverseny az egyetemről. 20.50: Népszerű est. 22.30: Rádiózenekar. 24-0.30: Vendéglői zene. — Deutschlandsender, 7.20: Könnyű zene. 19: Népdalok. 20: Fuvószene. 21.10: Nagy zenés szórakoztatóest Sack Erna közreműködésével. 23.30: Krieger: Vidám tábori zene négy fuvósra. 24-1.55: Gaden tánczenekar. — Milano. 19.50: Lemezek. 20: Hírek idegen nyelveken. 21.35: Wagner: Trisztán és Izolda. háromfelv. opera. — Pozsony. 13.10: Lemezek. 18.25: Lemez. 18.40: Magyar műsor.

**Hirdessen az 51 éve fennálló „Aradi Közlöny“-ben**